

ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΑΥΤΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ 1890

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

16 — Ὁδὸς Περικλέους — 16

1912

«ΦΥΣΙΣ», είναι τὸ μόνον ἐν Ἑλλάδι καλλιτεχνικὸν καὶ ψυχαγωγικὸν εἰκονογραφημένον περιοδικὸν Σύγγραμμα, τὸ ὁποῖον πρὸ εἰκοσιετίας ἐκιδόμενον μεταδίδει ἐκάστοτε ὠφελίμους πάντοτε καὶ πρακτικὰς γνώσεις. Δημοσιεύει τὰ ζωτικώτατα καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα τῆς ἡμέρας ζητήματα ἀνακοινῶν δὲ τὰ κοινωφελέστερα ἐπιστημονικὰ, φιλοσοφικὰ, ἀρχαιολογικὰ, ψυχολογικὰ καὶ φιλολογικὰ τῆς προόδου προβλήματα, συνοδευόμενα ἐκάστοτε ὑπὸ καλλιτεχνικῶν εἰκόνων. Τὸ ἡμέτερον Σύγγραμμα ἀκολουθοῦν δσημέραι τὴν ἐξελισσομένην ἀνάπτυξιν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἀναδημοσιεύει ἐκ τῶν σπουδαιότερων εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀμερικανικῶν δημοσιευμάτων παντοίας οἰκογενειακὰς ὠφελίμους γνώσεις, ἐπιστημονικὰ παίγνια, λατρικὰς συμβουλὰς, τεχνικὰς καὶ χημικὰς ἀνακαλύψεις, πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ ὅ,τι ἄλλο νεώτερον ἢ πρόδος τοῦ ἀνθρώπου ἤθελε φέροι εἰς φῶς. Ἐν τέλει, ἡ ἡμετέρα σύνταξις οὐδὲν παραλείπει, ὅπως τέρπη καὶ διδασκῆ τοὺς ἐαυτῆς ἀναγνώστιας, δι' ἀρτύτων κόπων καὶ θυσῶν δλονὲν καθιστῶσα τὸ Σύγγραμμά μας πραγματικὴν κενρὴν ὠφελίμων γνώσεων. Καθαρισθέντος δὲ καὶ φωτοτυπο-γραφείου ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐν τοῖς ἡμετέροις καταστάσεσι, κατασκευάζονται πᾶσαι αἱ εἰκόνες τῆς «Φύσεως» ὡς καὶ πᾶσα παραγγελία φωτο-τοιογραφίας ἐργοστασίων, καταστημάτων, προσωπογραφῶν, δελταρίων, cartes postales, ἐπισκεπτηρίων κτλ.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ἐν τῷ ἡμετέρῳ τούτῳ ἔργῳ δημοσιεύονται ἐκάστοτε καὶ φιλολογικαὶ καὶ ιστορικαὶ μελέται καὶ ἀνακοινώσεις, ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις ὡς καὶ πνευματικὰ καὶ φυσιο-λογικὰ ἀδθεντικά φαινόμενα καὶ περιγραφαὶ ἐκδρομῶν καὶ ταξιδίων, τὰ ὁποῖα πᾶσι τέρπουσι καὶ διδάσκουσι τὸν ἀναγνώστην.

Αἱ συνδρομαὶ τῆς «Φύσεως» ἄρχονται ἀπὸ τῆς 1ης ἐκάστου μηνὸς καὶ προσιληρόνται εἰς ἐπιταγὰς, χρηματικὰς ἀξίας, τραπεζικὰ γράμματα τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν συνδρομητῶν καὶ ἐν γένει εἰς ἀξίας πάσης φύσεως καὶ παντὸς ἔθνους.

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν πάσης παραγγελίας τῶν ἐαυτῆς συνδρομητῶν, ἀρκεῖ νὰ καταβάλλονται τὰ ἔσοδα καὶ τέλη.

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ παροχὴν πληροφοριῶν ἀπευθύνονται κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Φύσεως» εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ διὰ μέσου τῶν κατὰ τόπους συνδρομητῶν αὐτῆς, ἀντιπροσώπων καὶ πρακτόρων κτλ.

Διαφημίσεις ἐμπορικῶν καταστημάτων κτλ. δημοσιεύονται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου τεύχους τῆς «Φύσεως» ἐπὶ ἰδιαιτέρῃ συμφωνίᾳ. Ὅχι' ἤτις ἐκάστος συνδρομητῆς χάρει τὸ δικαίωμα τῆς δημοσιεύσεως ἐφ' ἀπαξ μᾶς ἀγγελίας δωρεάν.

Πᾶς συνδρομητῆς εἶναι ἀτομικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν συνδρομὴν του, ὅπως καὶ ἡ Διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» εἶναι ἠθικῶς καὶ νομικῶς ὑπεύθυνος νὰ συμπληρώσῃ τὸν τόμον δλοκλήρου τοῦ ἔτους. Συνεπῶς πάντες οἱ συνδρομηταὶ δικαιούνται νὰ ζητῶσιν ὅ,τι φύλλα τοῖς ἐλλείπουσι πρὸς καταρισμὸν τοῦ ἔτησιον τόμου των.

Τοῦ ἔτους τούτου αἱ συνδρομαὶ τῆς «Φύσεως» ἐκατονσίθησαν ὡς ἐξῆς :

Ἐτησίᾳ συνδρομὴ πολυτελοῦς	Ἐκδόσεως	Ἐξωτερικοῦ φρ. 20
» » πολυτελοῦς	»	Ἐσωτερικοῦ δρ. 15
» » ἀπλῆς	»	Ἐξωτερικοῦ φρ. 15
» » ἀπλῆς	»	Ἐσωτερικοῦ δρ. 12

Διεύθυνσις ὁδὸς Σωκράτους ἀριθ. 2.

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΠΕΡΙΟΔ. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'—ΕΤΟΣ 23ον

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Ὀδὸς Σωκράτους 2—Ἀρσάκη 4.
Διευθυντῆς· Ἐκδότης
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Ἐσωτερ. Ἀπλῆ Ἐκδοσις δρ. 12
» Πολυτελής » » 16
Ἐξωτερ. Ἀπλῆ » Φρ. 15
» Πολυτελής » » 20

Ο ΚΕΡΑΥΝΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΚΑΤΑΙΓΙΔΕΣ

Ο φαινόμενον τοῦ κεραυνοῦ διετέλει ὡς ἀνύημα ἄλυτον μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ Ὀθων ντὲ Γεωργίε, δῆμαρχος τοῦ Μαγδεμβούργου, αὐτὸς δοτις ἐφεύρε τὴν ἀεραγλίαν, ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς δύναται νὰ παραγάγῃ φωτεινὰ φαινόμενα. Σχεδὸν κατὰ τὴν αὐ-

«Philosophical Transactions» φαίνονται κατὰ τινὰ τρόπον ἀναπαριστῶντες τὸν κεραυνὸν καὶ τὴν βροντῆν.»

Ἡ ἀναλογία ὅπως ἐπήρξεν ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἐπιτυχῆς, ἡ δὲ ζωηρὰ φαντασία τοῦ Βάλλ εἶχε καταλάβει αὐτὸν ἀμέσως, ἀλλὰ διὰ νὰ παράσῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς τολμηρᾶς ταύτης ἐξομωσέως, εἶνα δυνήθη νὰ συγκρίνῃ τὸ τεχνητὸν τοῦτο πείραμα τοῦ ἐργαστηρίου πρὸς τὸ φυσικὸν φαινόμενον, ὅπερ μέχρι τῆς στιγμῆς ταῦτες εἶχεν ἐνσπεύρη τὸν τρόπον ἐφ' ὧλων τῶν λαῶν, ἔδει νὰ καταβιβᾷ τὸ πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ μέχρι τῆς γῆς καὶ ἐκ τῶν τολμηρῶν φυσιολόγων οὐδεὶς ἐδίστασεν οὐδ' ἐπὶ στιγμήν νὰ ἐπακαλάβῃ τὸ πείραμα.

Κατὰ Μάιον τοῦ 1752 ὁ Dalibard ἐτοποθέτησεν ἐν τινὶ κήπῳ τοῦ Marly μακρὰς σιδηρᾶς ράβδους καθέτως ἐπὶ τῆς γῆς καὶ κατάρθωσεν ἐν καιρῷ καταιγίδος νὰ ἐπιτύχῃ σπινθήρας, ὁμοίως δὲ διὰ τοῦ μέσου τοῦτου ἐπλήρωσεν ἠλεκτρισμοῦ λουγδουρικὴν τινὰ λάμπην.

Μετὰ ἕνα μῆνα ἀργότερον ὁ Ἀμερικανὸς Φραγκλίνος, γνωστὸς ἤδη ἐκ τῶν λαμπρῶν αὐτοῦ ἀνακαλύψεων ἐπὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ τῆς ιδιότητος ταύτης τῶν ἀκίδων, ἐπενόησεν ἕτερον πείραμα,

τὴν ἐποχὴν ὁ δόκιμος Βάλλ προσετίθει μίαν κλίμακον ἠλεκτρον (κεχρημασμένον) παρατήρησε ζωηρὸν φῶς, συνοδευόμενον ὑπὸ χαρμηλοῦ τινος κρότου.

Ὁ πρῶτος οὗτος ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ ἐξερχόμενος ἐκ τῶν χειρῶν ἀνθρώπου ἐμελλεν οὐ μόνον νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κεραυνοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτου νὰ ἐπακαλουθῆσῃ ἡ ἀνακάλυψις σωρείας ἄλλων ἠλεκτρικῶν φαινομένων, ἧτις προώρισται νὰ μετασχηματισθῶσι ἐπικρατοῦσας συνθήκας τοῦ κόσμου.

Τὸ φῶς τοῦτο καὶ ὁ κρημνὸς οὗτος, λέγει ὁ Βάλλ, ἐν τῷ δημοσιευθέντι αὐτοῦ ὑπομνήματι ἐν τῷ

Ἡλεκτρικὴ ἐκπύρωσις μεταξὺ νεφῶν καὶ γῆς

μᾶλλον πειστικὸν τοῦ φαινομένου τῶν σπινθήρων. Πρὸς τοῦτο ἀνέμενε τότε δπως ασφαλέστερον πειραματισθῆ, τὴν περαιοσιν τῆς οἰκοδομῆς ὑψηλοῦ τινὸς κωδωνοστασίον, ὅπερ κατασκευάσαν ἐν Φιλαδελφείᾳ, διε εὐφυῆς τις ἰδέα τῶ ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ πείραμα, ὅπερ ἐφαινόετο νὰ ἐκτελέσῃ, ἐπρόκειτο νὰ μεταφέρῃ σῶμα τι ἐν τῷ διαμερισμῷ ἐνθα ἐξεδηλοῦντο οἱ κερανοί, ἧτοι ἐν ἀρκετῷ μεγάλῳ ὕψει ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, ὁ Φραγκλίνος ἐφαινόετο, διὲ ὁ χαρακτηριστὸς, δι' οὗ διασκηδάζουσαν οἱ παῖδες, ἡδύνατο νὰ τῶ χρησιμεύσῃ κἄλλιστα, ὅπως καὶ τὸ κωδωνοστάσιον, ὅσον ὑψηλὸν καὶ ἂν ἦτο τοῦτο.

Ἡτοίμασεν ὅθεν δύο ράβδους, σταυροειδῶς διατεθειμένας ἐπὶ τεμαχίου μεταξίνων ὑφάσματος καὶ τῆμα ἰσχυρὸν ἀρκετοῦ μήκους* ἐπιφελούμενος δὲ τῆς πρώτης παρουσιασθείσης καταγίδος, μετέβη εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπως ἐπιχειρήσῃ τὸ πείραμά του. Συνωδενέτο δὲ ὑπὸ μόνου τοῦ υἱοῦ του καὶ τοῦτο, διότι φοβούμενος ἀποτυχίαν, δὲν ἠθέλε νὰ ἐκτεθῆ εἰς τοὺς φίλους του, ὡς ἔλεγεν εὐφυολογῶν, κατόπιν τοῦ γελίου, ὅπερ προκαλοῦσιν αἱ ἄνοι ἐπιχειρήσεις.

Ὁ χαρακτηριστὸς λοιπὸν ἐξεπέμφθη οὕτως εἰς τὰ ὕψη. Ἐκ τοῦ πρώτου παρουσιασθέντος νέφους, ὅπερ ὑπέσχετο πολλά, δὲν ἀπῆλυσεν ἐν τοῦτοις οὐδέν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ἐπελθόντων ἐτέρων θυελλωδῶν νεφῶν, τότε ὁ Φραγκλίνος ἡδυνήθη ν' ἀποσάσῃ ἐκ τοῦ ἄκρου τοῦ τῆματος σειρὰν σπινθήρων.

Διὰ τὴν πρώτην ταύτην φορὰν ἡ εὐφυῆς τοῦ ἀνδρὸς ἠορτήετο μετὰ τοῦ κερανοῦ, ἀναγκάζουσα οὕτως αὐτὸν νὰ κατέρχεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ νὰ συλλαμβάνῃ τὸ μυστηριώδες ἀπόρρητον τῆς ὑπάρξεώς του.

Τὸ περιφρημον τοῦτο πείραμα διαδοθέν, ἐπαυελήθη ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τῶν σοφῶν μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἐπιτυχίας.

Εἰς γάλλος δικαστῆς, ὁ δὲ Ρωμάς, βοηθὸς τοῦ διοικητοῦ τοῦ Νεράκ, μὴ λαβὼν ἐν γνῶσιν τῶν πειραμάτων τοῦ Φραγκλίνου, εἶχεν ὁμοίως συλλάβει τὴν ἰδέαν ν' ἀντικαταστήσῃ τὰς ἐυλίνοους ράβδους τοῦ χαρακτητοῦ διὰ σιδερέων καὶ βραδύτερον, ἐν ἔτει 1757 ἀπῆλυσεν διαρκούσης καταγίδος, σπινθήρας ἐκπληκτικοῦ μεγέθους.

Ἡ παιδιὰ αὕτη καθίστατο δομηθεῖσαι ἐπικίνδυνος ἐν τοῖς πειράμασι τοῦτοις τῶν σοφῶν, ὁ δὲ καθηγητῆς Ρισμάν ἐκ Πετροπόλεως, ἐπέπρωτο πρώτος νὰ ὑποστῆ καὶ τὰς σοβαρὰς συνέπειας του. Εἰς τινὰς δοκιμασίας αὐτοῦ, δυσωδῶνως πειραματιζόμενος καὶ διασκηδάζων διὰ τῶν ὠραίων φαινομένων τῶν τῶσφ αἰφνιδίως παρουσιαζομένων σπινθήρων, αἰφνίως κατεκερανώθη διὰ μᾶς κατόπιν φεβερῶς ἐκκενώσεως μεγάλης τινὸς ποσότητος ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

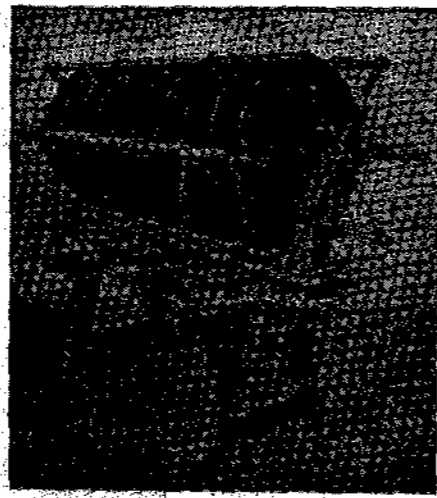
Μετὰ τὰς αἰσθητὰς καὶ παραδόξους ταύτας ἀνακαλύψεις παρήλθον δύο αἰῶνες καὶ πλέον, πλείστοι δὲ σοφοὶ ἐμελέτησαν τὸ πρόβλημα τῆς φύσεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ὡφ' ἑλίας αὐτοῦ τὰς ιδιότητας, πάμπολλαι ἠλεκτρικαὶ ἀνακαλύψεις καὶ ἀνακωνώσεις ἤλθον εἰς φῶς, καὶ ἐν τοῦτοις εἰσέτι δὲν καταρῥάθη νὰ δοθῆ ὁ δριστηκὸς χαρακτηρισμὸς τῆς ἀοράτου ταύτης οὐσίας, ὡς καὶ τῆς προελεύσεως αὐτῆς.

Διὰ τίνος μηχανισμοῦ τὰ νέφη πληροῦνται ἠλεκτρισμοῦ; Τί μέρος διεκδικεῖ ἡ ἐξάτμισις ἐν περιστάσει ταύτῃ;

Αἱ προστριβαὶ τῶν ἀερίων στρωμάτων, ἡ πλέον ἢ ἦτιον μεγάλη τῶν ἀερίων ρευμάτων ὑγρασία, ἡ οὐρανογενεῖς τῶν ἐδαφίνων σταγόνων ἐν τῷ κόλπῳ μᾶς δμῆλης ἢ ἐνὸς πεπυκνωμένου νέφους, συντελοῦσι πρόσφατῶς κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ἀλλὰ οὐζητεῖται εἰσέτι ἡ φύσις τῆς θαύμασις ταύτης δυνάμεως, ἧτις προσκολλᾶται εἰς ἅπαντα τὰ σῶματα, τὰ διαπερᾶ καὶ τὰ περιβάλλει ὡς ὁ αἰθήρ. Συνεπῶς ἀπέχομεν ἐκ τῆς λύσεως τοῦ προβλήματος!

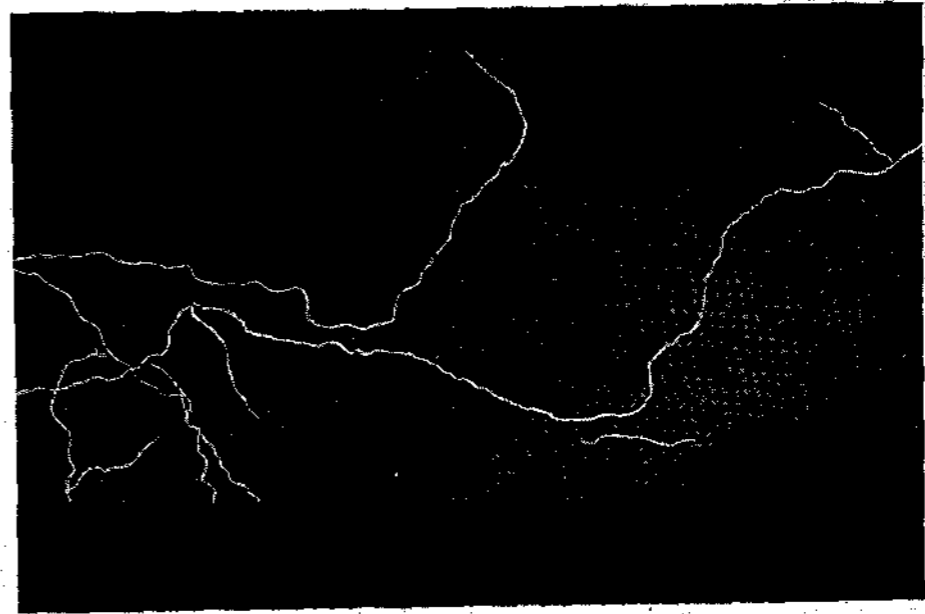
Ὅπωςδήποτε ὅμως τὰ ἀποτέλεσματα εἰσὶ προφανῆ, καὶ ὅπως δόξασαι ἐξήγησιν τινα οἱ ἀρμόδιοι συμφωνοῦσαν πρὸς τὰς περιστάσεις, ἐφαινόετο τὸν ἠλεκτρισμὸν ὡς λεπτόν τι ρεῦμα, δυνάμενον ἐν δεδομέναις περιστάσεσιν νὰ οὐρανογενεῖται ἢ νὰ ἀραυοῦται ἐν τοῖς σῶμασι* κατὰ τὴν μίαν δὲ ἢ τὴν ἄλλην περιπτώσιν ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶναι θετικὸς ἢ ἀρνητικὸς.

Ταῦτα πάντα δὲν ἐξηγοῦσι τελείως τὸ πρᾶγμα, οἱ δὲ φυσικοὶ ἀποδέχονται τὴν προσομοιωσὸν αὐτοῦ πρὸς τὸ φλογιστικὸν τοῦ Stahl*.

* Ἡ ἰσχυροτέρα ἠλεκτροστατιστικὴ μηχανὴ ἐν τῷ κόσμῳ, συσκευασμένη ἐξ 20 δίσκων ἐξ ἰβριτίου.

* Ὑποθετικὴ οὐσία πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ καθῶν συντελοῦσα, κατὰ τὸν Stahl, εὐφλόγιστος, ἐκπυκνωτική. Κατὰ δὲ τὴν σημερινὴν χημείαν ἀποξυδιώτος.

Κεραυνὸς καὶ ἀστραπαὶ ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ

ἢ πρὸς τὸ παλαιὸν θερμογόνον τοῦ 18ου αἰῶνος, ὅπερ διαδίδεται δι' ἀκτινοβολίας.

Κατὰ τοὺς τελευταίους τοῦτους χρόνους ἐξήγησαν νὰ δώσωσιν ἑτέραν λύσιν τοῦ πρᾶγματος, ἀλλ' αὕτη δὲν φαίνεται ἐκτελεστέα. Ὅστε ἂς ἀφήσωμεν τοὺς σοφοὺς καὶ φυσιοδίφας καταγυρομένους εἰς τὰς θεωρίας τῶν καὶ ἐξηγήσεις καὶ ἔλθωμεν εἰς τὴν πραγματικότητα.

Ὅταν δύο νέφη εἰσὶ πεπληρωμένα ἀντιθέτως δι' ἠλεκτρισμοῦ, ὁ ἠλεκτρισμὸς δύναται ν' ἀναπηδήσῃ μετὰ αὐτῶν ἢ νὰ ἐκτραπῆ μετὰ τῶν νεφῶν καὶ τῆς γῆς, διὲ τὰ ἀποτελέσματα εἰσὶν ἀνάλογα πρὸς τὰ παρατηρούμενα ἐπὶ τῶν στατικῶν ἡμῶν μηχανῶν* ἀλλ' ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ὅμως αἱ ἐκδηλώσεις εἰσὶν ἄλλως ἰσχυραί.

Ἡ ἰσχυροτέρα κατασκευασθεῖσα μηχανὴ ὑπὸ τοῦ οἴκου Royouiri ἐπὶ τῶν σχεδίων τῶν κ. κ. Abraam καὶ Villard παρέχει σπινθήρας 60 ἑκατοστομέτρων. Συνεπῶς αἱ ἐν τοῖς νέφουσιν παραγόμεναι ἀστραπαί, αἱ γιγαντώδεις αὗται λάμπραι, ἀφ' ὧν ὁ ἐκρηγνόμενος κεραυνὸς οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ὁ κρημνὸς ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ περικυκλοῦντος αὐτὴν ἀέρος, εἰσὶ τουλάχιστον δεκάκις χιλιάκις μακρότεροι* ἀναγέρονται δὲ ἀστραπαὶ καταμετρηθεῖσαι ἐπ' ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν, καὶ ἐξυφθεῖσαι μέχρι τῶν δέκα χιλιομέτρων καὶ πλέον μήκους!

Ἡ φωτεινὴ βολή, πόλλας πολλαπλῆ, δίκην φλογερῆς γλωσσίδος ἐκπεμπομένη προσλαμβάνει ἐν πλείστοις περιστάσεσιν τὸ σχῆμα ἀληθοῦς ταινίας δεκάδος μέτρων πλάτους κατὰ μέγιστον ὅρον* πλέον δὲ ἢ ἦτιον περιπλέκεται, ἢ δὲ φωτογραφία μᾶς ἀπέδειξεν, ὅτι αἱ παραστάσεις

τῶν ζωγράφων, τῶν περιγραφόντων τὰς καταγίδας καὶ τρικυμίας καὶ ἀπεικοιζόντων τοὺς κεραυνοὺς διὰ γραμμῶν ἑλικοειδῶς καὶ ἐναλλὰξ γωνιωδῶς καμπτομένων δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, ἀλλ' ἐντελής ὀπτική ἀπάτη, καθ' ὅσον ἡ ἀστραπή οὐδέποτε παρουσιάζει διακεκομμένην, δονητὴ καὶ πολυγωνιώδη πορείαν, ὡς συνήθως ἐκφράζονται οἱ «κερανοὶ τοῦ Διδος» κ.τ.λ.

Πάντες παρατηροῦμεν τὴν διαφορὰν, ἧτις γενικῶς ἐπάγχει μετὰ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν βλέπει τις τὴν ἀστραπὴν ἐκρηγνυομένην καὶ ἐκείνης, καθ' ἣν ἀκούεται ὁ κρότος τοῦ κερανοῦ. Ἐνταῦθα συμβαίνει προσόμοιον φαινόμενον τῆς βολῆς τηλεβόλου, ἐνθα βλέπομεν τὸν καπνὸν πρὶν ἢ ἀκούσωμεν τὸν κρότον. Τοῦτο, ὡς γνωστὸν, προέρχεται ἐκ τῆς ἀνωδότητος τῆς μεταβιβάσεως τῆς ταχύτητος τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ ἤχου. Ἐσημειώθη δὲ, διὲ ἐν ἐνὶ δευτερολέπτῳ ὁ ἤχος δὲν διατρέχει ἢ 340 μέτρα περίπου, ἐνῶ ἐπὶ τῆς γῆς πᾶν φωτεινὸν ἀποτέλεσμα δρᾶται ἀποσπαστικῶς ἢ σχεδόν, ἀφοῦ τὸ φῶς διατρέχει 300,000 χιλιόμετρα κατὰ δευτερόλεπτον.

Δι' ἀπλουσιῶτος τρόπου δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ τὴν ἀπόστασιν καταγίδος τινὸς μετὰ τῶν ἡμῶν καὶ αὐτῆς. Ὑποθέσωμεν, διὲ ἐμετρήσωμεν διάστημα 20 δευτερολέπτων μετὰ τῆς ἀστραπῆς καὶ τοῦ ἀκουσθέντος κρότου.

Ἐὰν πολλαπλασιάσωμεν τὰ 340 μ. διὰ τὴν διάρκειαν ἐν δευτερόλεπτον διὰ τοῦ 20, θὰ ἔχωμεν ἀποτέλεσμα 6,800 μ. ἧτοι τὸ μήκος ὡς ἔγγιστα τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ πλησιέστερου ἄκρου τῆς ἀστραπῆς μέχρι τῶν ἡμῶν.

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

(Ἀκολουθεῖ)

μᾶς συναντᾶ εἰς τὰ 1,500 μέτρα μεταξύ δύο νεφῶν, ἐνώπιον τοῦ Pontoise

Συναντῶμεν ζώνην ξηρὰν εἰς τὰ 2,000 μ. διευθυνόμενοι πάντοτε βορειο-δυτικῶς, ἀλλὰ τὸ θερμομέτρον ἐξακολουθεῖ νὰ χαμηλῶται. Μόνον δὲ τὸ ἀερόστατον τοῦ Ἰακώβου Desblessacque μένει ὑψηλότερον τῆς «Ἠχοῦς».

Εἰς τὰς 2 καὶ 30 εὐρισκόμεθα εἰς 2,150 μ. ὕψος καὶ ἔχομεν 4 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδὲν θερμοκρασίαν, διερχόμεθα ἄνωθι τοῦ ἀεροστάτου Puzzle, ὅπερ φέρει τὸν Κάρολον Levée καὶ τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Cambel—Wood, οἵτινες ὄλως εἰδικῶς διήλθον τὸν πορθμὸν τοῦ Καλαί.

Τὸ μεγαλύτερον εἰς δ' ἐξίχθημεν ὕψος ὑπῆρξε τῶν 2,450 μ. εἰς τὰς 3 καὶ 40 ἔχοντες 5 βαθμοὺς

θερμοκρασίαν κάτωθι τοῦ μηδενικοῦ, εὐρισκόμενοι ἄνωθι τοῦ σταθμοῦ τῆς Survilliers.

Τέλος ἐγκαταλείπομεν τὸν περίφημον «ἄνεμον τῆς ἐκλείψεως» καὶ κατερχόμεθα συντεῶς, ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου τιναγμοῦ ἐν τοῖς πολυθήροις ἔρμυσι πλησίον τοῦ μεγάλου λαυμῶνος τοῦ γειτνιαζόντος πρὸς τὸν κύριον τῆς Chapelle—en Serval.

Εἶναι ἀκριβῶς ὡρα τετάρτη. Τὴν φορὰν τὴν αὐτὴν ὁ ἥλιος δύνει συνφθὰ τοῖς νόμοις τῆς ἀστρονομίας καὶ κατ' ὀλίγον, ἐνφ' χωροῦμεν πρὸς τὸν σταθμὸν τῆς Survilliers, ἡ ἡμέρα ἐπέρχεται διὰ δευτέραν φορὰν.

Ὅπως ἐπερατώθη τὸ ἀληγορόνητον ἕθρον ταξιδιῶν μας δι' ἀεροστάτου καὶ τὸ 4400ν διὰ τὸν ἀφοσιωμένον σύντροφόν μας Ἐρνέστον Βαρβότ.

G. BANS

ΝΤΑΥΘΑ δὲν πρόκειται οὔτε περὶ τῆς θεωρίας τοῦ **δουλομοῦ**, καθ' ἣν οἱ ὄπαδοι αὐτοῦ ἀποδέχονται χωριστὴν ὑπαρξίν ὑλικῶν καὶ αὐλῶν οὐσιῶν, οὔτε περὶ τῆς θεωρίας τοῦ **ὕλισμοῦ**, καθ' ἣν οἱ ὄπαδοι τούτου ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξίν ψυχῆς καὶ θεωροῦσι τὰς

ψυχικὰς λειτουργίας ὡς τι λεπτὸν καὶ ἀνεξερευνήτου μέχρι τοῦδε εἶδος τῶν σωματικῶν λειτουργιῶν οὔτε περὶ τῆς **πνευματοδοξίας**, καθ' ἣν οἱ ὄπαδοι του θεωροῦσι τὸν ὑλικὸν κόσμον ὡς **περιεχόμενον** τῆς παραστάσεως τῆς ψυχῆς, ἀναγιωρίζοντες μόνον ψυχικὴν οὐσίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ περὶ τῆς θεωρίας τοῦ **μονιτισμοῦ**, καθ' ἣν τὸ μεταφυσικὸν εἶνε ἀγνωστὸν τι, ὅπερ ἐν μὲν τῇ ἐξωτερικῇ ἐκφάνσει δηλοῦται ὡς σῶμα, ἐν δὲ τῇ ἐσωτερικῇ ὡς ψυχή.

Πρόκειται ἤδη περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ψυχῆς, κατὰ νεωτέραν ἐμπειρικὴν ἔρευναν.

Τὸ ζήτημα τῆς ψυχῆς ἀπησχόλησεν ἀνεκάθεν τὸν ἄνθρωπον, εἶνε δὲ οὐ μόνον ἀπασχόλημα, ὅπερ ἐκλόνησε καὶ θὰ κλονίξῃ τὰς πεποιθήσεις, ἐφ' ὅσον δὲν μελετᾶται συνφθὰ τῇ ἰδιότητι καὶ σοβαρότητι αὐτοῦ. Εἶναι ζήτημα ἀφορῶν εἰς τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἂν δὲ ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀντίληψιν, αὐτὴ πάντοτε μὲν τὸ περιέβαλε δι' ἀμερίστου ἀφοσιώσεως, τὸ ἐξήτασε προθύμως καὶ συνεζήτησεν, ἀλλ' ἐξεπλάγη μεγάλως, ἠπόρησε καὶ εἶτα ἐδίγησεν, ἀρκεσθείσα εἰς ἀτελή καὶ ἀγονὸν λύσιν διότι ἡ διάνοιά του ἐσκοτίζετο, καμ-

πτομένη ὑπὸ τῶν ἀτέγκτων μυστηρίων τῆς φύσεως. Καὶ οὕτως ὁ ἄνθρωπος ἐβάδιζε τυφλῶς εἰς τὸ πεπρωμένον.

Ὁ κόσμος παρουσιάζεται ἤδη ὑπάρχων πρὸ πολλοῦ, πρὸ ἀναριθμητῶν ἐτῶν, χιλιάδων ἑκατομμυρίων καὶ πλέον πρὸ τῆς γνωστῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀνθρώπου, τὸ δὲ μέλλον αὐτοῦ προοιωνίζεται ἀπείρως, ἐτι ἀπειραριθμότερον, μήτε ἀρχῆς δυναμένης νὰ ὑπολογισθῇ, ἀλλ' οὔτε καὶ τέλους. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τίνος φορᾶς ἡ δυνάμεις ἄγεται οὕτως ὁ κόσμος ἡμῶν καὶ μετὰ τοῦ κόσμου ἡμῶν ὅλον τὸ σύμπαν; Ἡ ἀστρονομία διατείνεται, ὅτι τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα ἄγεται πρὸς μίαν ἀνεκάθεν διεύθυνσιν, ἰδίως πρὸς τὰ κάτω καὶ αἰωνίως πρὸς τὰ κάτω, χωρὶς νὰ σταματήσῃ ποτέ καὶ μολονότι δὴ ἴσθαι καταπληκτικὴν ἀπόστασιν, τοὺς αὐτοὺς πάντοτε ἐναντί του ἀστέρας ἔχει. Ἰλιγγιώδες διάστημα, τῇ ἀληθείᾳ ἀλλ' ἀνθρωπίνως!

Ἡ δύναμις, ἣτις συγκρατεῖ καὶ συνάγει τὸ σύμπαν, φυσικῶς ἢ προὔπηρχεν αὐτοῦ ἢ συνυπαρχει ἐφ' ὄρατῶ τούτῳ διακόσμῳ. Καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ δύναμις αὕτη λογικὴ ἔσεται, ἀθάνατος καὶ ἀναρχος, μήποτε λαβοῦσα παρ' οὐδενὸς ἀρχὴν καὶ ποτέ φυσικῶς μέλλουσα νὰ λάβῃ τέλος.

Ἄλλ' εἶναι ποτέ δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν καὶ δὴ σοβαρῶς, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ σῶμα ἔχει ἀρχὴν τινὰ τῆς γεννήσεώς του, ὡς καὶ τέλος τῆς προσκαιροῦ τούτης διαβιώσεώς του, ὅπως πάντα τὰ ἐξελισσόμενα φθαρτὰ ἐπὶ τῆς γῆς μας ὄντα, καὶ ἡ ὅλη φύσις ὡς καὶ ἡ πλάσασα αὐτὴν δύναμις τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει καὶ εἰς τὸ αὐτὸ τέλος θὰ ὑποκόψῃ;

Δηλαδή ὡς νὰ ἠθέλομεν νὰ παραβάσωμεν

τὸ ἐλάχιστον πρὸς τὴν ὅλην πλάσιν. Τοῦτο θὰ ἰσοδυναμῆται πρὸς τὴν κρίσιν ἐνὸς μῆρμυκος, φανταζομένου, ὅτι, ἡ πηχομεγέθης περιοχὴ τοῦ μέρους ἐν ᾧ ζῆ καὶ μόνον ἐγνώρισεν ἔχει ἀρχὴν καὶ τέλος ὅπως αὐτὸς καὶ ἡ ζωὴ του καὶ φαντασθῶμεν εἰς τὴν γελοῖον συμπέρασμα ἠθέλομεν φθᾶση οὕτω συμπεραίνοντες.

Τὸ ζήτημα τῆς ψυχῆς, τῆς ἀθανασίας αὐτῆς καὶ τοῦ ἀνάρχου λόγου εἶναι πρὸ πολλοῦ λελυμένον ὑπὸ τῆς λογικῆς. Ἀπασαί δὲ αἱ φιλοσοφίαι καὶ θρησκείαι δι' ὀρθῶν ἐπιχειρημάτων καθόρισαν ὀριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἐπομένως δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τούτου.

Εἰς ἄλλην περίπτωσιν δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ποικίλα σποτήματα αὐτῶν, ὡς καὶ ποῖον χαρακτηρισμὸν ἔδωκαν οἱ διάφοροι παλαιότεροι καταγείναντες σοφοὶ εἰς τὴν ψυχὴν, ἐξ οὗ καταδεικνύεται, ὅτι ἄνευ ψυχῆς ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ζωογονηθῇ καὶ κινήθῃ, διότι ἀκριβῶς αὕτη εἶναι ἡ αἰτία, ἐξ ἧς τὸ σῶμα ἀπερρευσεν, ἀνατρέφεται, μεγαλύνεται καὶ θανατοῦται.

Ἡ ὑπαρξὶς τῆς ψυχῆς λογικῶς λοιπὸν εἶναι ὀρθῶς ἀποδεκτή. Τούναντίον δύνανται μόνον νὰ ὑποστηρίξωσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες φρονοῦσι καὶ δὴ ἀναποδείκτως, ὅτι μόνον ὕλη ὑπάρχει, κυριαρχοῦσα, κινουσα καὶ ζωογονοῦσα τὸ πᾶν, χωρὶς νὰ δύνανται ν' ἀποδείξωσι πῶς ἡ ὕλη δύναται ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἄνευ ἀόρατου αἰτίας νὰ λογικευθῆται. Ὅσοι φυσικῶς δὲν παραδέχονται τὴν ὑπαρξίν ἀόρατου κόσμου, ὅστις ἀόρατος κόσμος εἶναι αὐτὸς ὁ κόσμος τῶν πνευμάτων, τὰ δὲ πνεύματα αἱ ἐνσαρκούμεναι ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ ὄνειρα, ἡ τηλεπάθεια, τὰ πνευματιστικὰ φαινόμενα κτλ. ἅτινα παντοῦ ἤδη ἐξετάζονται καὶ μελετῶνται, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ψυχικὰ φαινόμενα καὶ ἐκδηλώσεις σχετιζόμεναι πρὸς τὴν ἐπικοινωνίαν μεταξὺ τῶν πνευμάτων, ἦτοι τῶν ψυχῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, δηλ. συγκοινωνία οὐσιαστικώταται μεταξὺ ὄρατου καὶ ἀόρατου κόσμου.

Ἐὰν ὁ περὶ ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς δυσπιστῶν, ἐβλεπε πνευματιστικὸν τι τοιοῦτον φαινόμενον, δηλ. εἰς συνεκωνῶναι μετὰ τοῦ ἀόρατου κόσμου δηλ. τῶν ψυχῶν, εἰς εἶχε τὴν εὐτυχίαν εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ ἐνσεσαρκωμένου πνεύματος, καὶ δὴ νὰ τὸ ἐγγίσῃ καὶ ἐκεῖνο νὰ τὸν θίξῃ, ὡς συμβαίνει πολλὰκις, βεβαιωθῆτω, ὅτι οὐδεμία ἀμφιβολία θ' ἀπέμενεν αὐτῷ πλέον περὶ τῆς πραγματικότητος τοῦ πνευματικοῦ κόσμου καὶ τῶν ψυχῶν καὶ θ' ἀπεδέχετο, ὅτι αἱ ψυχαὶ μετὰ θάνατον ἐξακολουθοῦν ὑφιοτάμεναι, ζῶσαι καὶ δρῶσαι, ὅπως καὶ ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἐν ταύτῳ μετενσαρκούμεναι ἐκ νέου, ἵνα ἐπαναλάβωσι νέαν ζωὴν, ἧς τὸν σκοπὸν οὐ δέδοται ἡμῖν ἐτι ἐπακριβῶς νὰ γινώσκωμεν.

Ἡ ἐπιστήμη ἀκριβῶς σήμερον προβάλλει

ἐμπράκτως νὰ μᾶς ἀποδείξῃ, ὅτι οὐδαμῶς ὑπάρχει κενὸν καὶ αὐλόν, καὶ ὅτι καὶ αὕτη ἡ ψυχή, αὕτη ἡ πνευματικὴ ἰδιότης οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ μία οὐσιαστικὴ δύναμις, ὅπως ὁ αἰθέρ, ἡ θερμότης, ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ ὁ μαγνητισμὸς. Οὐδαμῶς, διακηρῦττει ἡ ἐπιστήμη, ὑπάρχει τι κεκρυμμένον καὶ ἀόρατον, οὐδαμῶς τὸ ἀμφίβολον καὶ ἀνοῦσιον, οὐδαμῶς τὸ κενὸν καὶ τὸ ἀτοπον. Ἀλλὰ παντοῦ ἐπικρατεῖ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ πραγματικότης! Ἐρευνῶμεν καὶ ἴδωμεν.

Ἡ χημικὴ πειραματικὴ ὡς καὶ ἡ μεθοδικὴ ἐπιστήμη τοῦ πνευματισμοῦ λύουσι θετικώτερον τὸ πρόκειμενον ζήτημα. Καὶ δὲν πρόκειται πλέον, ὡς προείπομεν, περὶ τοῦ θεωρητικοῦ μέρους τῆς ὑπάρξεως ἢ οὐ τῆς ψυχῆς, ἀποδεκτῆς ταύτης πλέον γενομένης, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐξετάσεως πειραματικῶς καὶ φαινομενικῶς καὶ τοῦ πραγματικοῦ μέρους αὐτῆς.

Ἐπὶ τοῦ θέματος δὲ τούτου, ἦτοι τοῦ πειραματικοῦ μέρους τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, θὰ προσθέσωμεν μετ' ὀλίγα ἤδη, ὅσον ἐνεστὶ σαφῶς καὶ ἐν συντομίᾳ.

Ἡ φωτογράφησις τῆς ἐκπνοῆς.

Φωτογραφεῖται λοιπὸν καὶ ἡ ἐκπνοή: Ἐνταῦθα ἐγκεῖται μία πειραματικὴ ἀποδείξις τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Ἄν δὲ φωτογραφηθῆται, φυσικῶς αὕτη εἰσέρχεται εἰς τὸν κύκλον τῶν **σωμάτων**.

Τὸ ζήτημα τῆς πειραματικῆς ἀποδείξεως τῆς ψυχῆς ἀπερρευσεν ἀφ' ὅτου ἐβεβαιώθη ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια τῆς ὑλοποιήσεως αὐτῆς, ἦτοι τῶν πνευμάτων καὶ τῆς ἐπικοινωνίας ἡμῶν μετ' αὐτῶν. Ἐκτοτε ἡ ἐπιστήμη ἐζήτησε νὰ μάθῃ, ἂν διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ συντελεῖται ἡ ὑλοποίησις αὕτη. Οὕτω δὲ παρετηρήθη, ὅτι ὄντως ἡ ψυχή δύναται νὰ ὑλοποιήσῃ ἑαυτὴν καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖται ἐξ οὐσιαστικῶν μερῶν καὶ ἰδιοτήτων. Καὶ κατέγιαν ἤδη νὰ συλλάβωσιν ταύτην ἐμφανιζομένην, διὰ τῆς ὁμιλίας, τῆς ἀφῆς, τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς φωτογραφησεως.

Τὰ χρονικὰ δέ, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον μᾶς ἀναφέρουν πλείστα ὄσα τοιαῦτα ψυχικὰ φαινόμενα, καθ' ἃ ἡ ψυχή ἐμφανιζομένη ἐκδηλοῖ ἀπτοτέραν τὴν ἐπικοινωνίαν αὐτῆς ταύτην μεθ' ἡμῶν.

Ἦδη ἔχομεν καὶ τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ σώματός μας, ἣν θέλουσι νὰ μᾶς παραστήσωσιν, ὡς αὐτὴν ταύτην τὴν ψυχὴν.

Δὲν γνωρίζω, ἂν τοῦτο εἶναι ἀκριβῶς ἢ ψυχή ἢ τὸ πνεῦμα μας καὶ θ' ἀπαιτηθῶσι πολλὰ φαινόμενα, πολλὰ πειράματα πολλὰ παρατηρήσεις, ἀντιρρήσεις καὶ συζητήσεις, κτλ. ἕως ὅτου ἐπικρατήσῃ μία νεωτέρα τοιαύτη ἀνακάλυψις. Οὐχ' ἦττον εἶναι βέβαιον ἐκ προηγουμένων μελετῶν, ὅτι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα περιβάλλει μία τοιαύτη ἀκτινοβολία, ἣτις δὲν εἶναι οὔτε

ηλεκτρισμός, ούτε μαγνητισμός, ούτε φωσφορικής ουσία, ούτε θερμογόνος τις σωματική περιβολή, αλλά ιδιαίτερα δλωσ ακτινοβολία, ήτις διατηρείται μετά της ζωής και είτε ως πιθανολογείται εξαφανίζεται, εκφεύγουσα του σώματός μας, δίκην εσχάτης εκπνοής, καταφεύγουσα εις τὰ ὕψη.

Εἶναι τοῦτο ἡ ψυχὴ ἢ τὸ ζώικόν λεγόμενον ρεύμα κατὰ τοὺς ἀμερικανούς Ιατροὺς Κίλνερ και Ὀδονέλ; ὡς ἀνεφέραμεν εἰς προηγουμένην ἡμῶν σχετικὴν ἀνακοίνωσιν;

Ἡ περιβάλλουσα ἡμᾶς φωτεινὴ αὐτὴ ἀκτινοβολία μέχρι τῆς τελευτῆς μας τί εἶναι; Καὶ ἐρωτῶσιν οἱ εσχάτως πειραματισθέντες: Μήπως τοῦτο εἶναι ἡ ψυχὴ, ἀφοῦ τίποτε ἄλλο δὲν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι εἶναι; Καὶ δύνανται τις ἐξ ἄλλου νὰ εἴπῃ: Διατί νὰ μὴ εἶναι τὸ τοιοῦτον ἡ ψυχὴ; Μήπως δὲν εἶναι καὶ αὕτη οὐσιαστικόν τι; Μήπως δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς Φύσεως; Καὶ ἀφοῦ ὑπάρχει ἤδη ἐν τῷ σώματί μας, διατί νὰ μὴν ὑπάρχη καὶ ἐκτός αὐτοῦ, ὅπως ὁ ἀήρ, τὸ φῶς, τὸ θερμογόνον, ὁ ηλεκτρισμός, καπνός κτλ. καὶ ἀφοῦ δὴ ἔχει αὕτη καὶ νοητικὴν ιδιότητα;

Ἀφοῦ δὲ ἡ φύσις ἐπιτρέπει τὸν μετὰ τοῦ σώματός μας συνδυασμὸν τῆς καὶ τὴν δράσιν τῆς, ἐφ' ὅσον τοῦτο ζῆ, διατί νὰ μὴ δρά αὕτη καὶ ἐκδηλῶται καὶ μετὰ τὸν ἐκ τοῦ σώματος ἀποχωρισμὸν τῆς;

Μήτοι καὶ ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι δύναμις; Ἀφοῦ δὲ ὅλαι αἱ δυνάμεις ἐκδηλοῦνται, διατί νὰ μὴν ἐκδηλῶται καὶ αὕτη; Καὶ ἀφοῦ μᾶς συμπαθεῖ, ἐν ἡμῖν εὐρισκομένη, διατί νὰ μὴ μᾶς ἐκφράξῃ καὶ οὐσιαστικῶς τὰ αἰσθήματά της καὶ ἐκτός ἡμῶν; Ἄλλ' ἄς ἔλθωμεν καὶ εἰς ἄλλην πειραματικὴν ἀπόδειξιν.

Ἡ ψυχὴ ἢ τὸ πνεῦμα, διότι ἀμφότερα εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ, ἐκδηλοῦται, ὡς γνωστὸν, ἐν ὀνείροις καὶ ὀράμασιν, ἐν τηλεπαθητικαῖς περιπτώσεσιν, ἐν ἀπροσδοκῆτοις δλωσ περιπτώσεσιν, ὡς καὶ ἐν ἐμπειρικαῖς ἐκδηλώσεσιν. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ὀνείροις καὶ ὀράμασι, τηλεπαθητικαῖς περιπτώσεσιν καὶ ἀπροσδοκῆτοις φαινομένοις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κατορθωθῇ ἡ σύλληψις καὶ φωτογράφησις τῆς δίκην φάσματος παρουσιαζομένης ψυχῆς καὶ δι' αὐτὸ μέχρι τοῦδε ἡ πειραματικὴ φυσικὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ μᾶς ἐξακριβώσῃ τὴν ὑπαρξίν καὶ ὑλοποίησιν τῆς ψυχῆς. Ἐν ταῖς πνευματικαῖς δμως ἐπικλήσεσιν ἤδη κατορθωθῆ τούτο καὶ ἡ ἐπιστήμη δύναται σήμερον νὰ καυχῆθῃ, ὅτι προωδουσεν εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτό. Καθόσον ὅτως καὶ βλέπομεν καὶ ἀναγινώσκωμεν σπουδαῖα σχετικὰ φαινόμενα παρ' αἰθετικῶν φυσιοδιφῶν καὶ ἐπιστημόνων ἐπικυρούμενα, τῆς ἐμφανίσεως δηλονότι πνευμάτων, τῆς ἐπικοινωνίας μας πολυτρόπως μετ' αὐτῶν, ὡς καὶ τῆς ὑλοποιήσεως

των. Πάντα δὲ ταῦτα περιτράνωσ ἀποδεικνύουσι τὴν οὐσιαστικὴν ιδιότητα τῆς ψυχῆς.

Ἦδη ἐρχόμεθα εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος. Ἡ ὑλοποίησις καὶ οὐσιαστικὴ αὕτη ἀκτινοβολία, ἡ περιβάλλουσα τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, εἶναι ἡ ψυχὴ ἡμῶν; Πολλοὶ ἤδη ἀντινεῖνους εἰς τὸ πρᾶγμα. Σοβαροὶ δὲ τινες ἰατροὶ ἐπεχειρήσαντες ἐν Παρισίοις νὰ πειραματισθῶσιν, ὡς ἀναφέρουσιν αἱ τελευταῖαι παρισιναὶ ἀνακοινώσεις, ἀπέτυχον νὰ ἴδωσιν ὅσα φαινόμενα παρετήρησαν οἱ ἐν Σικάγῳ συνάδελφοί των, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται, ὅπως εἰς ὅλας τὰς νέας ἀνακαλύψεις, ὅτι καὶ ἐδῶ ἔχομεν ἤδη τοὺς ἀποδεχομένους καὶ τοὺς ἀμφιβάλλοντας, μέχρις ὅτου ἐπικρατήσῃ ὁ θετικισμός.

Ἀπομένει ὅμως ἓν γεγονός καὶ περὶ αὐτοῦ θὰ ὀμιλήσῃ βραδύτερον καὶ θετικώτερον ἢ ἐπιστήμη. Ὅτι καὶ ἡ ψυχὴ εἶναι οὐσιαστικὴ τις αἰθερία νοερὰ ιδιότης, οὕτως εἰπεῖν, ἡτις δράσα ἐν τῷ σώματι, δράσα φαινομενικῶς καὶ ἐκτός αὐτοῦ, δὲν δύναται ἢ νὰ περιέλθῃ βαθμῶν ἀμεσώτερον καὶ εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ἡμετέρων αἰσθήσεων. Εἰς τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦτο ἤδη περιστρέφονται, ἐν εὐρεί κύνελῳ, αἱ ἐνέργειαι καὶ σκέψεις τῶν σοφῶν, ἀναζητητῶν καὶ ἐπιστημόνων. Οὕτω δὲ ἀναντιρρήτως δὲν ἀπέχομεν ἐτι πολὺ τῆς ἐντελοῦς ἐπικρατήσεως τῆς ψυχικῆς ἀθανάτου ταύτης ἀληθείας.

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Δὲν ὑπάρχει μεγαλειτέρα ἀδικία ἐκείνης, ἡτις τελείται ὑπὸ τὴν σκιάν του νόμου.

Ἀνθρώποι τινὲς ὀμοιάζουσι πρὸς τὰ μηδενικά. Ἄν προηγήται αὐτῶν ἀριθμὸς τις, δεκαπλασιάζεται ἡ ἀξία των.

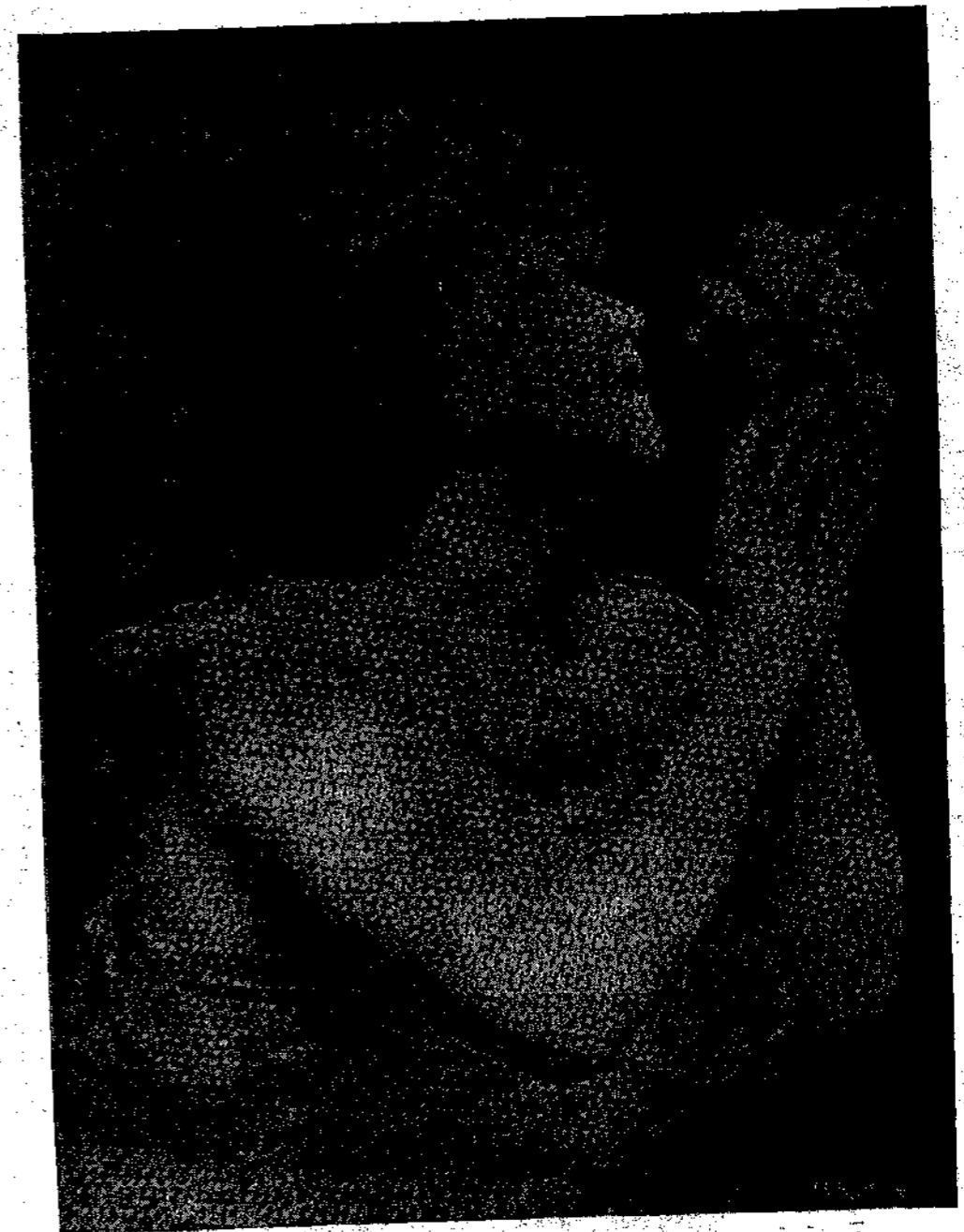
Ἡ συνοφωνία ὀμοιάζει τὴν φλόγα, ἡτις μαυρίζει ὅσα ἀντικείμενα ἐγγίξῃ.

Ὁ ἀγαθὸς ἀνθρώπος εἶναι καὶ εἰλικρινὴς καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τις ἐξ αὐτοῦ.

Πᾶσα γυνὴ ἐν ἰδίῳ πρᾶγμα φοβεῖται, τὴν μοναξίαν καὶ τοῦτο διὰ τὰ μὴ λόβη καιρὸν νὰ παρουσιασθῇ ὁ διάβολος καὶ τὴν πάσῃ μαζύ του, ὡς σύτροφος τῶν τερατουργημάτων του.

Αἱ γυναῖκες ὅλαι δὲν εἶναι ἴσαι. Ὑπάρχει ἐξαιρέσεις. Καὶ αὕτη ἔγκειται εἰς ἐκείνας, αἰτίνας δὲν ἄλλων νὰ ἱπανδρευθῶν.

Ὁ γάμος εἰς μὲν τὰς γυναῖκας εἶναι ἀνάγκη εἰς δὲ τοὺς ἀνδρας διασκεδάσις. Ἐξ οὗ καὶ αἱ διχόνομιαι.

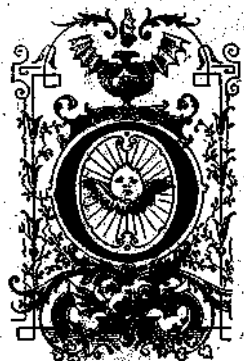
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ

Εἶσαι ταιράκι τοῦ Μαγιοῦ
καὶ τ' Ἀκριμοῦ καμάρι
Τριανταφυλλένια εἶν' δια σου
πρόσωπο, χροῖσι, χάρει
Τριανταφυλλένια μουσική
σκορπίζεται ἀπὸ σένα,
Τῶν τριανταφυλλένιων εἶσαι θεοῦ
Τριανταφυλλένια γέννα.

Στολίσσαι μὲ φόρεμα
τριανταφυλλί, κι' ἄκμα
Ἡ γύστη σου ἔχει φόρεμα
τριανταφυλλένιο ὄμμα.
Καὶ μέσα σὸ τραγοῦδι μου
κ' ἐγὼ σὲ καμαρώνω
Σὰν πεταλοῦδα ῥόδινη
μέσα σὲ ῥόδων κλάδο.

ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΝ

(Διήγημα Λουί Σαμπώ)

σει την συμπαθειάν μου, ιδίαι δια την αγαθότητά του και την μεγάλην του τιμιότητα και εὐθύτητα.

Διά την οικογένειάν του σπανίως ὠμίλει. Ἐν τούτοις ἐγνωρίζομεν, ὅτι ἦτο νυμφευμένος με μίαν χαριτωμένην γυναίκα, τῆς ὁποίας ἡ μήτηρ ἔζη μαζί των. Κάποιον δὲ αἰνίγμα ἐκρύπτετο ὡς πρὸς τὴν πενθεράν, τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος ὠνόμαζεν «ἀκαταλόγιστον γραῖαν.»

Ἀπό τινῶν μηνῶν ἀντελήφθη κάποιαν μεταβολὴν εἰς τοὺς τρόπους του, κρυπτομένην τινὰ μανίαν καὶ ἀνεξήγητον μισανθρωπίαν. Ὁ φιλικὸς μας δεσμὸς εἰς οὐδὲν ἴσχυεν, ὥστε νὰ μάθω τι. Ἦθελα νὰ τὸν βοηθήσω, ἀλλ' ἀπέφυγε τὰ ἐρωτήσεις μου ἀποτόμως καὶ ἡμέρα τῆ ἡμέρα καθίστατο ἀπόσιτος.

Περίεργον δὲ μοῦ ἐφαινετο, ὅτι τὰς Κυριακάς, ὁπότε μαζί ἐκἀμνομεν περιπάτους με μίαν μικρὰν βάρκαν, ἐφαινετο ἡσυχώτερος. Ἐπὶ τέλους δὲ κάποτε ἔλυσα τὴν σιωπὴν τοῦ μυστηριώδους βίου του, διὰ μίας ἐντέχνου φράσεως.

— Περίεργον με φάινεται, πῶς σὺ νεόνυμφος, νὰ μὴ προτιμᾷς νὰ περναῖς τὰς Κυριακάς με τὸ σπῆτι σου!...

— Σὲ παρακαλῶ μὴ μοῦ ὀμιλήσῃς τοῦ λοιποῦ περὶ τοιούτων πρῶτων, μοῦ ἀπήντησε, καταστάς αἰφνιδίως ζοφώδης. Μοῦ

φίλος μου Σωβτεέρ, ἔταν τὸν ἐρωτογνώρισα εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ δημαρχείου, ἔπου συνειργαζόμεθα, ἦτο τριακοντούτης εὐθυμὸς ἄνθρωπος, μελαγχροινός, περιώνυμος εἰς ἕλον τὸ προσωπίκον διὰ τὴν φιλαργυρίαν του καὶ τοὺς τρομεροῦς θυμούς του. Παρ' ὅλα ταῦτα εἶχεν ἑλκύσει

κάνει καλὸν νὰ λησμονῶ δι' ὀλίγον, νὰ μὴ σκέπτομαι τίποτε...

Ἐκτοτε οὐδεμία συζήτησις ἐγένετο.

Μίαν πρωίαν εἰς τὸ γραφεῖον μου ἔμαθα, ὅτι ἡ πενθερά του εἶχεν ἀποθάνει ἐξαίφνης καὶ ὑπὸ παραδόξους ἀληθῶς συνθήκας. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ἐκείνης ὁ δυστυχὴς Σωβτεέρ ἐφαινετο μεταβαλλόμενος καὶ ἀποτινάξας τὸν φοβερὸν ἐφιάλτην, ὅστις τὸν ἐπίαζεν. Οἱ κυρτωμένοι ὤμοι του ἀνυψοῦντο καὶ αἱ ρυτίδες τοῦ μετώπου του ἐσθένουντο.

Ἡ περιέργειά μου ἐκ τῶν γεγονότων ἠξήθη καὶ ἐπεθύμουν τέλος νὰ μάθω τί συνέβαιναν. Ἐν τούτοις ὁ φίλος μου δὲν ἦτο τελείως ἀπηλλαγμένος ἐκ τῆς πρώτης του δυστυχίας. Παρητήρουν πολλάκις τὰς βαθεῖας μελαγχολίας του καὶ τὰς μυστηριώδεις σκέψεις του. Ἐπειτα ἐκίνει περιλύπως τὴν κεφαλὴν του καὶ ἐξηκολούθει τὴν ἐργασίαν του.

Τέλος ἀπεφάσισα νὰ τὸν πείσω καὶ μοῦ ἐξηγήσῃ τὸ αἴτιον τῶν θλίψεων του, ἐξέλεξα δὲ μίαν ὠραίαν ἡμέραν, καθ' ἣν ἦτο ἐκτάκτως εὐθυμὸς. Ἄλλ' ἔταν ἐπρόφερα τὸ ὄνομα τῆς πενθερᾶς του, με παρητήρησε με τὸ δυσθυμὸν ὕφος του.

— Τί θέλεις νὰ εἰπῆς με αὐτὸ τὸ ὄνομα;

— Τίποτε. Ἀπλῶς παρητήρησα, ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατόν της ἤλλοξες πολὺ...

— Ἄ! Τὸ παρητήρησες, ἀλήθεια; Ἄ! Λοιπόν! Ἡπατήτης,.... ἰδοὺ τὸ πᾶν!

— Σωβτεέρ, ἀπάντησέ μου, εἰλικρινῶς.... Ἐννοῶ ὅτι ἔφυγε ἀπὸ ἐπάνω σου κάποιον βᾶρος. Ὁ θάνατος τῆς πενθερᾶς σου ἐπέφερεν ἐπὶ σοῦ παράδοξα ἀποτελέσματα...

— Εἶσαι τρελλός!

— Ὅχι, δὲν εἰμαι τρελλός. Εἶπέ μου τὴν ἀλήθειαν, διότι πράγματι ὁ νοῦς μου εἰς πολλὰς ὑποφίας περιπέλεκται.

Τότε ἀνωρθώθη ἀποτόμως. Με παρητήρει ἐπιμόνως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς

Ἦθελα τὸ χάλκινον ἔρασμα...

καὶ ἐφάνη ὡς μαντεύσας τὴν τρομερὰν ὑπνοικν, ἣν ἐκρυπτα, διότι εἶπε με τὴν βραδεῖαν φωνὴν του:

— Ἄ! πράγματα φαίνεται, ὅτι ἐννόησες περίπου τί μοῦ συμβαίνει. Ἄκουσέ με λοιπόν:

— Πιστεύεις σὺ εἰς τὴν Πρόνοιαν, εἰς μίαν δύναμιν ἐνσυνειδήτων, ἱκανὴν νὰ ἐπέλθῃ ἐξαίφνης εἰς τὴν τύχην τῶν ἀνθρώπων;

— Φυσικά. Ἄλλὰ πρὸς τί ἡ ἐρώτησις αὕτη;

— Διότι, ἀγαπητέ μου, αὕτη ἡ Πρόνοια με ἔσωσεν ἀπὸ μίαν φρικώδη πράξιν. Ἄνευ αὐτῆς ἐγὼ θὰ ἦμην δολοφόνος. Ἴσως σὺ ὀνομάσεις τοῦτο συμπτώσιν, τύχην. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ βγάλω ἀπὸ τὸν νοῦν μου, ὅτι κάποια θέλησις αὐτῆς τῆς τύχης ἐν συνειδήσει ἐσταμάτησε τὸν βραχίονά μου. Λέγουν, ὅτι ἡ τύχη εἶνε τυφλὴ καὶ ὁμῶς δεικνύει ἐνίοτε ἀκατανόητους διαυγείας... Ὁ πεισθῆς, ἔταν ἀκούσης τὴν θλιβεράν μου ἱστορίαν.

«Ἐἶνε δύο ἔτη τώρα, ὅπου ἡ ζωὴ μου εἶνε ἀβίωτος. Ἐνα τέρας, μίαν πηγὴν δυστυχίας ἐμόλυνε τὴν ἐστίαν μου. Ἡ μητέρα τῆς γυναικός μου... Ἄ! φίλε μου, καταντᾷ κωμικὸς αὐτὸς ὁ διαρκὴς σχεδὸν ἀγὼν με τὰς πενθερᾶς. Ἄλλ' εἰς τὴν ἰδικὴν μου περίστασιν δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀπλῶν ἰδιοτροπιῶν.

Αὕτη ἡ γυναίκα ἦτο μίαν χαρτοπαικτρία, μίαν συχαμερὰ χαρτοπαικτρία. Ἐνῶ δὲ ἄλλοτε συνεκρατεῖτο κάπως, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ γάμου μου ἡ μανία τοῦ πάθους της ἐγενε φρικώδης. Ἠγάπα τὰ χαρτιὰ μόνον διὰ τὰς συγκινήσεις, τὰς ὁποίας προκαλοῦν καὶ ὄχι διὰ τὸ προσδοκώμενον κέρδος.

Ἦτο μίαν φανατισμένην γραῖα. Μὴ ἔχουσα πολλὰ χρήματα δὲν ἠδύνατο σχεδὸν ποτὲ νὰ ποντάρῃ καὶ ἔπερνε συνήθως τὸ τραῖνον τοῦ Μόντε-Κάρλο διὰ νὰ ὑπνωτισθῇ ὡρὰς ὀλοκλήρους πρὸ τῆς πρασίνης τραπέζης. Ὅ,τι χρήματα ἐξοικονομῆι, τὰ ἔχανεν εἰς τὴν ἀπαισίαν ρουλέταν.

Ἡ μορφή της ἦτο ἰδιορρυθμὸς, πλήρης ρυτίδων με μίαν παράδοξον λάμψιν εἰς τὰ μάτια της, ἀποτέλεσμα τοῦ πυρετοῦ τῆς χαρτοπαικτικῆς μανίας της.

Ἐνθυμοῦμαι τὰς πρώτας μου ἀπογοητεύσεις μετὰ τὸν γάμον μου, ὅταν με σεβασμὸν καὶ με στοργὴν περιέβαλα τὴν μητέρα ἐκείνης, τοῦ ἐλάτρευα.

Φαντάσου τὴν φρίκην μου, ὅταν εἶδα ποῖον τέρας ἦμην ὑποχρεωμένος νὰ σέβωμαι, νὰ ἀποκαλῶ «μητέρα». Φαντάσου τὴν ἐντροπὴν μου καὶ τὴν ἀπελπισίαν μου, ὅταν ἔμαθα ὅτι ἡ μητέρα τῆς γυναικός μου ἔτρεχεν εἰς τὰ χαρτοπαικτεῖα, ὅτι ἐπρομηθευετο τὰς ἀμυστικὰς μεθόδους τῆς ρουλέτας καὶ ὅτι ἦτο τὸ θῆμα τῶσων ἀτίμων ἐκμεταλλευτῶν καὶ ὁ περιγέλως τοῦ κόσμου. Ἐσῆκωσα ἐπανάστασιν εἰς τὸ σπῆτι μου, ἰκέτευα, ἠπειλοῦν, ἀλλ' εἰς μάτην.

Ἡ δύστηνος σύζυγός μου ἔκλειε διαρκῶς ἐνῶ ἡ τρελλὴ γραῖα, ἀφωνος, ζαρωμένη εἰς μίαν γωνίαν ἐψιθύριζεν ἀκαταλήπτους φράσεις.

Καὶ σὺν τῷ χρόνῳ τὰ πράγματα ὠζύοντο. Ἡ ἀτιμὴ ἐπωφελεῖτο τῆς ἀδυναμίας τῆς κόρης της καὶ ἔπερνεν ὅσα χρήματα εἶχεν. Τὰ ἔχανε καὶ ἔπειτα ἐδανείζετο ἐπ' ὀνόματί μου. Τέλος ἐφθασε καὶ μέχρι τῆς κλοπῆς. Διέρρηξε τὰ συρτάρια τοῦ γραφείου μου καὶ ἐπῆρεν ὅλας τὰς οἰκονομίας μας.

Παρ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἀτιμίας, ἡ γυναίκα μου, ἡ ἀγαπητὴ μου Ἰωάννα, προσεπάθει νὰ τὴν δικαιολογή. Ἐπροτίμα νὰ ὑποφέρῃ αὕτη τὸ ἠθικὸν μαρτύριον, διὰ νὰ μὴ λυπηθῇ τὴν ἀσθενικὴν γραῖαν μητέρα της. Διότι ἀπὸ τὰς διαρκεῖς ψυχικὰς συγκινήσεις, εἶχε καταστήσει ἡ ἀθλία καρδιακὴ, καὶ με τὸν ἕνα πόδα της ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐξηκολούθει νὰ παίζῃ καὶ νὰ ὑποφέρῃ.

Τέλος ἀντελήφθη εἰς πᾶσαν βάρκαρον ἐφερόμεθα ὄλοι. Ἡ πενθερὰ μου εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ καταστρέφῃ τὴν οἰκίαν μου, ἀφοῦ κατέστρεψε τὴν ἰδικὴν της. Μοῦ ἔκλεπτε τὰς οἰκονομίας μου, μοῦ ἔκλεπτε αὐτὴν τὴν καρδίαν τῆς Ἰωάννας μου, διότι εἶχε τὴν ἀδυναμίαν παρ' ὅλας τὰς ἀτιμίας της νὰ ἀγαπᾷ τὴν γραῖαν μητέρα της. Ἡ θέσις μου εἶχε καταστήσει ἀνυπόφορος καὶ πολλάκις ἐκοιμώμουν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα. Ἐως ἐδῶ ἐφθασαν τὰ πράγματα, ὅταν ἕνα πρωὶ μοῦ ἔφεραν ἕνα φακέλλον. Τί νομίζεις ὅτι περιεῖχε; Ἀἰετῶν διαζυγίου ἀπὸ τὴν γυναίκα μου. Ἡ λύσσα μου ἦτο ἀπερίγραπτος. Δὲν ἐφθάνεν ὅτι μ' ἐστέρησε τῆς ἡσυχίας μου καὶ τῆς εὐτυχίας μου, ἀλλ' ἐφθασε καὶ μέχρι τοῦ σημείου νὰ με ἐκμηδανίσῃ, νὰ με ἐξευτελήσῃ.

Τότε ἕνα πρᾶγμα ἐσκέφθη. Ὅτι μόνον ἡ ἐξαφάνισις αὐτοῦ τοῦ τέρατος ἠμποροῦσε νὰ μᾶς σώσῃ. Θάνατος εἰς αὐτὸ τὸ κτήνος! Θάνατος εἰς τὴν ἐχίδναν! Φρίκη ὁμῶς με κατέλαβεν εἰς τὰς σκέψεις αὐτὰς κατὰ βλάσας τὰς δυνάμεις μου νὰ ἀπαλλαγῶ αὐτῶν.

Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ συναντήσω τὴν Ἰωάνναν καὶ ἐπῆγα σπῆτι μου. Ἡ γυναίκα μου ἔλλειπε καὶ εὐρῆκα ἐκεῖ τὴν πενθεράν μου. Μόνη της εἰς μίαν γωνίαν τῆς τραπέζης ἐπαίξε χαρτιὰ, με τοὺς ὀφθαλμούς μανιώδεις καὶ λάμποντας. Ἐνῶ δὲ ἦμην ἤρεμος, ἦναψ μόνις εἶδα αὐτὸ τὸ τέρας. Τῆς εἶπα ποῦ μᾶς κατήντησε, τῆς ἐδείξα τὰ ἀποτελέσματα τῆς διαγωγῆς της, τὴν ἐξώρμισα, ἀλλ' αὕτη ἔμενε ἀφωνος, ἐνῶ τὸ πρόσωπόν της γελιωδῶς συνεσπᾶτο ἀπὸ νευρικοὺς μορφασμούς καὶ ἐξηκολούθει νὰ ρίπτῃ τὰ χαρτιὰ.

Τότε ἐξάλλος ἐφώνησα:

— Ἄ! γρηὶ στρίγγλα, δὲν θὰ ὑπερισχύσης ἐσὺ ἐδῶ μέσα!...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, με ἐκύτταξεν εἰρωνικά, με τὰ ἀλλοιοβορίζοντα μάτια της. Μ'

ἐπνιγεν ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ λύσσα, ἤρπασα ἀπὸ τὴν ἐστίαν ἕνα γάλκινον μικρὸ ἀγάλμα καὶ ἐνῶ ἤμουν ἔτοιμος νὰ σπάσω τὴν κεφαλὴν τῆς, ἡ γυνὴ ἐτραχύθη μίαν στιγμὴν ἀπὸ ῥιγος καὶ ἔμεινε ἀκίνητος, μετὰ τὴν κεφαλὴν γυρμένην πίσω καὶ τὰ μάτια στίλβοντα ὡς ὄαλινα.

Ἐίχεν ἀποθάνει αἰφνυδίως.

Ὁ Σωβητέρ διέκοψε πρὸς στιγμὴν τὴν διηγησίαν του καὶ ἀσθμαίνων ἐσφόγγισε τὸ ἰδρωμένον μέτωπόν του.

— Ἀπέθανεν, ἐξηκολούθησε μετ' ὀλίγον, ἀπέθανε χωρὶς νὰ τὴν σκοτώσω. Ἐμμενα ἀκίνητος πρὸ τοῦ πτώματος, ζαλισμένος καὶ ἐβλεπα ἔκτυλισσόμενον ἀπὸ τὰ μάτια μου τὸ ἀκίσσιον παρελθόν, κάποιαν στιγμιαίαν λύπην τῆς γυναικὸς μου εἰς τὸ παρόν, καὶ μίαν ὑποψώσκουσαν εὐδαιμονίαν εἰς τὸ μέλλον. Ποία δύναμις λοιπὸν ὑπερτάτη μ' ἐβοήθησε νὰ μὴ στιγματισθῶ, ὡς δολοφόνος; Ἐννοεῖς, τώρα, διατί τρέμω καὶ πιστεύω πρὸ τῆς θείας προνοίας; Ἐπειτα χαμηλώσας τὴν φωνὴν του, ὁ φίλος μου, προσέθηκε:

— Φύλαξε μυστικὸν ἔτι σοῦ εἶπα. Ὁ θάνατος τῆς πενθεράς μου ἔμεινε ἀνεξήγητος. Ὁ ἰατρὸς διέγνωσε μίαν ἐξαφνικὴν καρδιακὴν κρίσιν. Εἶπεν, ὅτι κάποια ἀπροσδόκητος συγκίνησις ἐπέφερε τὸν θάνατον. Ἡ γυναίκα μου, τὴν ὅποιαν ἔκτοτε ἀπέκτησα ἐξ ὀλοκλήρου, φησὶν, ὅτι αἱ συγκινήσεις τῶν καρτιῶν ἔφεραν τὸν θάνατον...

— Σοῦ ὑπόσχομαι ἐντελῆ σιωπὴν, τοῦ εἶπα τότε. Ἄλλ' ἀπάντησέ μου εὐλικρινῶς. Ἄν δὲν ἀπέθνησκεν ἡ πενθερά σου, θὰ τὴν ἐσκότωνες ἐκείνην τὴν στιγμὴν;

— Πῶς θέλεις νὰ σοῦ ἀπαντήσω, εἶπε μετ' ἔλαψιν. Καὶ ἐγὼ χιλιᾶκις διερωτήθην. Ἄλλ' ἂν εἶπω τὸ ἀναῖς ἢ συνείδησίς μου δὲν θὰ ταρασσεται διαρκῶς; Βλέπετε λοιπὸν ἔτι ἡ Θεία Πρόνοια ἠμπίδισε ὄχι μόνον τὴν πράξιν, ἀλλὰ προέλαβε καὶ τὴν ἀπόφασιν; Μ' ἐρωτᾶς ἂν θὰ ἐπιπτεν ἡ χεὶρ μου. Χάρης εἰς τὸν Θεόν, τὸ ἀγνοῶ.

AN—PRIN

Ο ΥΔΡΟΜΥΛΟΣ

[Ἀνάμνησις ἐπὶ τῇ 1ῃ Μαΐου]

Εἶνε κάμποσα χρόνια τώρα καὶ τὴν ἐνθυμούμαι πολὺ καλὰ ἀκόμη αὐτὴν τὴν θλιβερὰν ἱστορίαν.

Ἦμουν παιδί καὶ ἐφοιτοῦσα εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον μίᾳ ἐπαρχιακῆς κομποπόλεως. Ὁ διδάσκαλός μας, ἕνας μεσόκοπος καὶ ἀγαθόφυχος, καθὼς ἐφαίνετο, ἄνθρωπος, ἀλλὰ κάπως αὐστηρὸς κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν του ὄψιν, ἐσυνείθιζε κάθε χρόνον πάντοτε κατὰ τὴν 1 Μαΐου, τὴν ἡμέραν αὐτὴν τῆς ἑορτῆς τῶν ἀνθῶν, νὰ μᾶς κάμνη μίαν ὠραίαν ἐκδρομὴν ἔξω τῆς κομποπόλεως ἐκείνης.

Ἡ ἐκδρομὴ μας διήρκει μίαν σχεδὸν ὥραν κατὰ τὴν μετάβασιν καὶ μίαν κατὰ τὴν ἐπάροδον. Τὸ ὄλον ἐβαδίζαμεν δύο ὥρας τοποθετημένοι κατὰ τάξιν.

Ἀναχωροῦσαμεν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ ἐπεστρέφομεν εἰς τὰ ἴδια περὶ τὴν δύσιν του, φέροντες μαζὺ μας Μαγιάτικα στεφάνια καὶ ἄνθη.

Καθ' ὄλον τὸ διάστημα τοῦ δρόμου εἴμεθα ἀνεξαιρέτως ὄλοι εὐθυμοὶ καὶ χαρῶποι, βλέποντες τὸσον ὠραία καὶ θελκτικὰ πράγματα ποῦ μᾶς παρουσίαζεν ἡ φύσις γύρω καὶ ἀδιακόπως ἐτραγουδοῦσαμεν.

Τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ προτίμησιν μετεβαίνομεν, ἦτο ἕνα μικρὸ χωριδάκι, ἔξω τοῦ ὁποῖου ἐσταθμεύομεν. Καὶ ἦτο τὸ μέρος αὐτὸ ἀληθινὰ μαγευτικώτατον. Παντοῦ ὅπου καὶ ἂν ἔστρεφε κανεὶς τὸ βλέμμα του ἐβλεπεν ἀπειρον ἔκτασιν ὀλοπρασίνης καὶ δροσερᾶς χλόης ὑψωμένης εἰς ὕψος ἀρκετῶν ὑφεκατομέτρων ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ καταστολισμένης μετὰ μυριόχρωμα λουλουδία.

Ἐκεῖ πλησίον ἕνα ποτάμι ἔτρεχε γοργὰ καὶ ἀδιάκοπα, ἐνῶ εἰς τὸ ρεῦμά του συμπάρειρε πᾶν ὅ,τι εὕρισκεν ἐμπρὸς του.

Παρέκει ὑπήρχεν ἕνας οἰκίσκος μετὰ ὑδρόμυλον, ὁ ὁποῖος ἐλειτούργει διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ, τὸ ὁποῖον διήρχετο ἀπὸ ἐκεῖ μετὰ μεγάλου καὶ ἐκκωφαντικοῦ θορύβου.

Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ ὑδρομύλου ἐκαθήμεθα πάντοτε καὶ ἐγευματίζαμεν ὁ καθείς μας μετὰ τὴν ἀνάλογον τροφὴν ποῦ ἔφερε μαζὺ του καὶ κατόπιν ἀρχίζαμεν τὰ παιχιδία μας μέχρι τῆς ὥρας ποῦ ἐπρόκειτο κατὰ προσταγὴν τοῦ καλοῦ μας διδασκάλου ν' ἀναχωρήσωμεν.

* *

Ὅταν ὅμως κάποτε τὴν 1ην Μαΐου, τρίτην ἢ τετάρτην ἰσως φορὰν τότε, μετέβημεν ἐκεῖ εἰς τὸν ὑδρόμυλον, ἐπέπρατο—τί δυστυχία!— νὰ μὴ διασκεδάσωμεν.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς συμμαθητὰς μας, ἄτακτο παιδί καὶ πολὺ ζωνρὸ καθὼς ἦτο, παρεσύρθη καθ' ἡν ὥραν εἶχομεν φθάσει ἀπὸ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπνιγῆ.

Εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅταν μᾶς τὸ ἀνήγγειλαν, ἐδιστασαμεν νὰ τὸ πιστεύσωμεν, θεωρήσαντες τὸ πρᾶγμα μᾶλλον ὡς ἀστεῖον. Ἐπειτα ὅμως ἐπέσθημεν καλῶς, ὅταν εἶδομεν τὸ πτώμα τοῦ πνιγέντος ἀληθινὰ συμμαθητοῦ μας, τὸ ὁποῖον ἀνέσυραν εἰς μακρυὴν ἀπὸ ἐκεῖ ἀπόστασιν δύο χωρικό.

Ὅλοι μας ἐγίναμεν ἀμέσως ὄχρῳ καὶ τὰ μάτια μας ἐγέμισαν ἀπὸ δάκρυα. Τὸ συναίσθημα τῆς θλίψεως διὰ τὸ τραγικὸν συμβᾶν ἐκυριάρχησε καθ' ὀλοκληρίαν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μας, ἀντιθέτως μάλιστα πρὸς τὴν τὸσον ἄωρον ἡλικίαν μας, ὅπου κάθε θλίψις δὲν ἔχει καὶ τὸσον ζωνρὰν ἐπίδρασιν.

Ὁ διδάσκαλός μας ἐξ ἄλλου ἐφαίνετο καὶ αὐτὸς σὰν ἀπολιθωμένος. Ἐμμεν εἰς τὴν θέσιν του ἀκίνητος καὶ δὲν ἐμποροῦσεν ὁ δυστυχὴς νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν.

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Εἰς πνιγμένους.— Ἐάν εἶναι ἐνδεδυμένος, ἀφαίρεσον ἢ ἐξοφίξον τὰ φορέματά του.

Ἀφαίρεσον ὄλον τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τοὺς πνεύμονας, ἐξαπλώνοντάς τον ἐπίστομα καὶ σηκώνοντας ἀπὸ τὴν μέσην, οὕτως ὥστε νὰ κρέμαται ἡ κεφαλὴ πρὸς τὰ κάτω. Τίναξον τὸ σῶμα τότε ἀρκετὰς φορὰς.

Τράβηξον ἔξω τὴν γλῶσσαν του. Προκάλεσον τεχνητὴν ἀναπνοήν, πιέζων κ' ἐκτείνων τὰς κατωτέρας πλευράς, εἰκοσι περίπου φορὰς τὸ λεπτόν. Ὑψώσε τοὺς βραχίονας ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς καὶ χαμηλώσον ἐναλλάξ, ὄχι ἀποτόμως, ἀλλὰ ἡσυχῶς κ' ἐπιμόνωσ ἀρκετὴν ὥραν.

Θέρμανον καὶ ἐντριψον τὰ ἄκρα. Κράτησον ἔξω τὴν γλῶσσαν, κλείσον τοὺς ῥόθυνας, πίεσον τὸ καρδί, ὥστε νὰ κλείσῃ τὴν εἰσόδον τοῦ στομάχου. Εἰσπνεύσον βαθῶς κ' ἐκπνεύσον ἐντὸς τοῦ στόματος τοῦ παθόντος. Κατόπιν πίεσον τὸ στήθος, διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὁ ἀήρ, καὶ ἐπανέλαβε αὐτὸ πολλάκις.

Μὴν ἀποθαρρύνεσαι· πολλάκις ἐσώθησαν ἄνθρωποι ὕστερον ὅπῃ προσπαθείας πολλῶν ὥρων.

Ὅταν ἀρχίσῃ ν' ἀναπνῆ ὁ ασθενής, ἐξαπλώσατέ τον εἰς τὴν ζεστὴν κλίνην καὶ δόσατέ του ζεστὰ νὰ πίνῃ. Τότε χρειάζεται ἡσυχίαν καὶ καθαρὸν ἀέρα.

Καύσιμον καὶ ζεμάτισμα.— Σκέπασε τὸ ζεματισμένον ἢ καμμένον μέρος μετὰ σόδα καὶ βάλε ἐπάνω βρεγμένα πανιά. Ἐπίσης ὀφελοῦν ἀσπράδια αὔγων, ἢ ἔλαιον ἢ λιγέλαιον ἀπλοῦν ἢ ἀνάμικτον μετὰ κρῶλιαν ἢ ἀσβεστόνερον.

Εἰς κεραυνοπλήκτους.— Ρίψατε ὀρηκτικῶς ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάνω εἰς τὸν παθόντα.

Ἠλίασις.— Ἐξοφίξον τὰ ἐνδύματα. Φέρε τὸν παθόντα εἰς σκιερὸν μέρος καὶ βρέξον τὴν κεφαλὴν του μετὰ παγωμένον ὕδωρ. Κρατήσατε δὲ τὴν κεφαλὴν του ὑψηλά.

Δείγμα λυθώδους κυνὸς ἢ ὄφεως.— Δέσατε σπάγγον ἰσχυρῶς ἄνωθεν τῆς πληγῆς. Πιέσατε τὴν

Κατόπιν ὅμως κατώρθωσε νὰ συνέλθῃ. ὅπως δῆποτε καὶ νὰ εἶπῃ μετ' ὑποτρέμουσαν φωνὴν ὀλίγα συγκινητικὰ λογία. Ἀκολουθῶν μᾶς ἐτοποθέτησε κατὰ τάξιν, ὡς συνήθως, καὶ ἀνεχωρήσαμεν. Καθ' ὁδὸν ἐβαδίζαμεν κατηφεῖς καὶ σιωπηλοί. Δὲν ἤκούετο ἄλλο τι, παρὰ μόνον ὁ κρότος τῶν βημάτων μας. Μετ' οὐ πολὺ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κομποπόλιν.

* *

Τὴν ἐπομένην ὄλοι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ διδασκάλου μας παρευρέθημεν εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ δυστυχοῦς συμμαθητοῦ μας. Ἀκολουθήσαμεν αὐτὸν μέχρι τῆς τελευταίας του κατοικίας, ὅπου ὁ διδάσκαλός μας ἐξεφώνησε βραχύν ἐπικηδεῖον μετὰ λυγμούς καὶ δάκρυα.

* *

Ἐκτοτε πλέον δὲν μετέβημεν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου δι' ἐκδρομὴν εἰς τὸν ὑδρόμυλον.

X. Δ. ΚΟΥΤΗΦΑΡΗΣ

πληγὴν, καὶ καντηριάσατέ τὴν ἀμέσως μετὰ λευκοπυρωμένον σίδηρον. Δόσατε εἰς τὸν παθόντα διεγορτικά, ρόδι, κονιάκ κτλ.

Κεντήματα θαλασσοπαθῶν ἐντόμων κτλ.— Βρέξατε μετὰ διαλελυμένην ἀμμωνίαν λάδι, ἀλμυρὸν ὕδωρ ἢ iadine.

Κατὰ τῆς λιποθυμίας.— Ἐξαπλώσατε ἐπὶ τῆς ῥάχως τὸν παθόντα. Προκάλεσατε ρεῦμα ἀέρος, ραντίσατέ τον μετὰ ὕδωρ. Τοποθετήσατε τὴν κεφαλὴν χαμηλότερον ἀπὸ τὸ ἐπίλοιπον σῶμα.

Ἀνάφλεξις τῶν ἐνδυμάτων.— Μὴ τρέξῃς— ἰδίως μὴ καταβῆς κλίμακα καὶ μὴ ἐξέλθῃς εἰς τὸν δρόμον. Τυλίξον εἰς κλίμα, ἢ οἰονδήποτε μάλλινον κάλυμμα. Κράτησον τὴν κεφαλὴν χαμηλά, διὰ νὰ μὴν εἰσπνεύσῃς φλόγα.

Ἀσφυξία ἐξ εἰσπνοῆς ἀερίου ἀεριοφότου.— Μετάβηθι εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον κ' ἐξαπλώθητι. Διατήρησον τὸ σῶμα σου θερμόν. Ρίψε 20 σταγόνας ἀμμωνίας εἰς ἕν ποτήρι ὕδατος καὶ πίνε συχνὰ ἀπ' ὀλίγον. Ἐπίσης δύο ἕως τέσσαρας σταγόνας βάμματος ἐμετικῶν καρῶν κάθε ὥραν ἐπὶ πέντε ἔξ ὥρας.

Ἐν περιπτώσει ναυαγίου.— Τὸ ἀσφαλότερον ἐν περιπτώσει ναυαγίου λέμβον ἢ πλοῖον εἶναι νὰ ὑπόχων πάντοτε σωσίβια ἐντὸς αὐτῶν. Μὴν ἀλλάζετε θέσεις, ἰδίως ὅταν εἶναι θαλασσοταραχὴ. Ἐάν συμβῇ ναυάγιον, αἱ γυναῖκες εἰμποροῦν νὰ ἐκπλεύσων ἀρκετὴν ὥραν, ἐάν κρατήσουν τὰ φορέματά των τεταμένα μετὰ τὰ χεῖρα, καὶ κάμνον μετὰ τοὺς πόδας των κινήσεις, ὡς ν' ἀναβαίνον κλίμακα. Τοιοῦτοτρόπος κερδίζουν καιρὸν, μέχρις ὅτου καταφθάσῃ βοήθεια. Ὁ μὴ γνωρίζων νὰ κολυμβῇ, ἔς ἐκτείνῃ τοὺς βραχίονας του ἐκατέρωθεν μετὰ ἀπλωμένας τὰς χεῖρας, καὶ ἔς καταβάσῃ αὐτοὺς μετὰ δύναμιν, ὥσθ' ὅταν τὸ νερὸν πρὸς τὰ κάτω καὶ ἔς κάμνη μετὰ τοὺς πόδας του κινήσεις, ὡς ἐάν ἀτήρητο κλίμακα, ἢ ἔς λακτίξῃ τὸ νερὸν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Οἱ φέροντες σωσίβια δὲν ἔχουν νὰ φοβηθοῦν. Τὸ δὲ κυριώτερον ν' ἀπομακρύνονται τοῦ βλαβέντου ἀκάφους.

ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

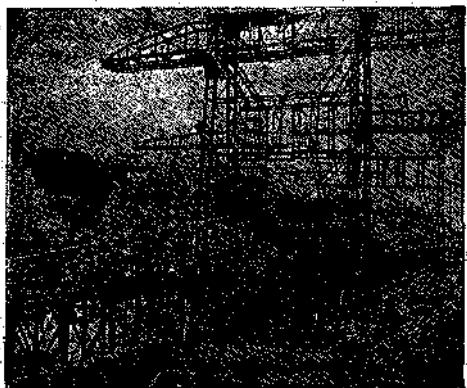
Ο ΑΠΟΘΑΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Αίφνης ο τηλεγράφος εξ Αμβούργου εσκόρπισε παντού την είδησιν του θανάτου του βασιλέως της Δανίας Φρειδερίκου Η', επιζώντος εκ συγκοπής της καρδίας την 14 Μαΐου.

Ο άτυχος βασιλεύς, τύπος αγαθότητος και ευγενείας, βασιλεύσας μόλις επί εξαετίαν, ήτο δε ηλικίας 69 ετών. Νυμφευθείς τῷ 1869 την πριγκίπισσαν Λουΐζαν της Σουηδίας και Νορβηγίας απέκτησεν έπτά τέκνα, εξ ών ο πρωτότοκος Χριστιανός Ι, τεσσαράκοντα δύο ήδη ετών, άνηγορεύθη βασιλεύς της Δανίας.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ — Η ΤΟΜΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΜΑ

Από τον Ιούνιον του 1906, ή εξαγοράσα Αμερικανική Κυβέρνησις παρά της άτυχησάσης Γαλλικής εταιρείας την έπιχείρησιν της τομής του Ισθμού του Παναμά, ήρχισε τας εργασίας της.

Γέρανοι, τρυπάνια, σιδηρόδρομοι και ύδατοφράκτα

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ Ν. ΠΟΛΟΥ

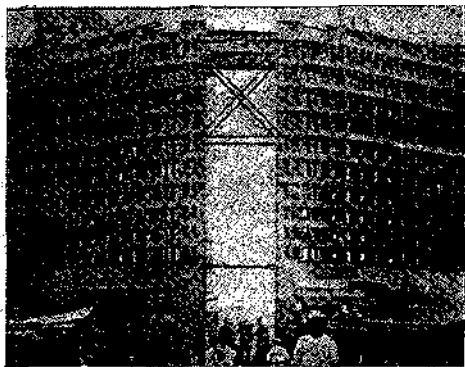
Εις τὸ προηγούμενον τῆς «Φύσεως» τεύχος έγράψαμεν τὰ τῆς κατακτήσεως τοῦ Ν. Πόλου, ὑπὸ τῆς Νορβηγικῆς ἀποστολῆς, κατὰ τὸ ἀποσταλὲν τηλεγράφημα τοῦ πλοίαρχου Ἀμούνδσεν ἀπὸ τὸ Χόβαρ.

Ἴδου τὸ περιώνυμον «Φράμ» τὸ σκάφος τοῦ κατακτητοῦ τοῦ Ν. Πόλου Ἀμούνδσεν, τὸ ὁποῖον ἔφερον αἰσίως μέχρι τοῦ κόλπου τῶν Φαλαινῶν τοῦς τομηροῦς Νορβηγοῦς ἔξερευνητάς.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς τὴν Νορβηγίαν ἔγινεν ἀντικείμενον παράφρονος χαρῆς καὶ ἀπειροῦ λατρείας.

Οἱ Νορβηγοὶ δικαίως ἐφόρτισαν μὲ τόσον ἐνθουσιασμόν τὴν κατάκτησιν καὶ τὴν προσάρτησιν τῆς παρθένου γῆς τοῦ Ν. πόλου, εἰς τὸ μικρὸν βασίλειον τοῦ Χάκωνος VII.

Τὰ τελειότερα μηχανήματα, τεράστιοι γέρανοι, τρυπάνια κινούμενα διὰ πιεσιμένου ἀέρος καὶ ἀπειρία ἄλλων ἐργαλείων καὶ μηχανῶν, εἰδικῶς ἐφευρεθέντα καὶ ἐπινοηθέντα ὑπὸ τῶν μηχανικῶν τῆς

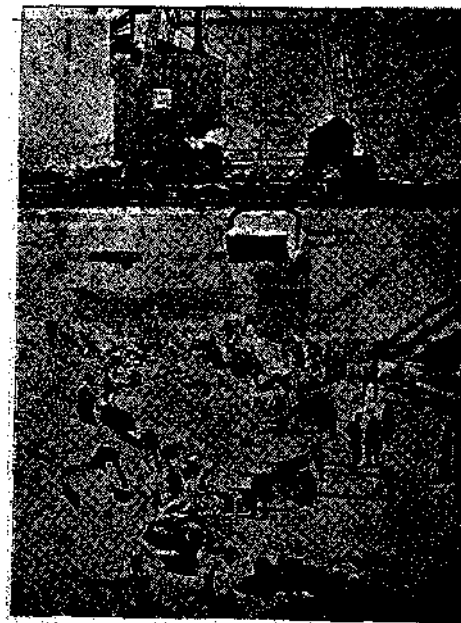

Εἰς τῶν τεραστίων ύδατοφρακτῶν, πρὸς συγκράτησιν τῶν ύδάτων τῆς διώρυγος.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τὰ λαίμαργα πύρρα

Όταν φωνάζομεν τὰ μικρὰ παιδιά διὰ νὰ πλυθοῦν, ὡς ἐπὶ τὸ κλειστόν δὲν ἐνθουσιάζονται. Πολλὰ μάλιστα ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς λεκάνης καὶ τοῦ σάπικου φεύγουν καὶ κρύπτονται ἄλλ' ἂν τοῖς δείξωμεν τεμάχιον σακχάρως, ὅλα θὰ πλησιάσουν προθύμως. Ἴδου λοιπόν, ὅτι καὶ τὰ πύρρα μιμοῦνται τὰ μικρὰ παιδιά.

Τεράστιοι γέρανοι ἀρπάζοντες τὰ ἐκκαπτόμενα χρώματα, καὶ λίθους.

Κυβερνήσεως σνεραγάζονται μετὰ 40,000 ἀνθρώπων, πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ μεγαλειτέρου ἔργου, ἐξ ὧων ποτὲ ἐπεχείρησεν ἡ ἀνθρωπότης.

Ἡ διώρυξ θὰ εἶναι ἔτοιμος πρὸς πλοὺν τὸ ἐπόμενον ἔτος.

Καὶ ἐνῶ πρότερον ἐχρηιάζοντο δύο μῆνες διὰ τὸν περίπλοον τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ἤδη εἰς μίαν ἡμέραν αἱ πλωταὶ πόλεις θὰ βαπτίζονται εἰς δύο Ὠκεανούς.

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ ΕΙΣΑΙ ΣΥ

Θέλεις ἀγάπη μου γλυκεῖά
τὸ γαλανό σου μάτι
καρδιά νὰ ἰδῇ ἂν μ' ἀφῆσε
νᾶχω καὶ γῶ, κομμάτι;

Πᾶρε μαχαίρι κοφτερό
καὶ σφάξε με θεά μου
νὰ ἰδῆς πῶς δὲν εὐρίσκειται
καρδιά στὰ σωθικά μου.

Γιατί ἀπὸ κείνη τῇ στιγμή
ποῦ ἐφάνηκες μπροστά μου
μπορῶ νὰ ζῶ χωρὶς καρδιά
γιατ' ἔχω ἐσὲ καρδιά μου. . . .

Τάκυνθος

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΑΛΟΥΤΗΣ

Ἐσάτε πρῶτα ὀλίγα τοιαῦτα ἐντὸς λεκάνης μὲ ὕδωρ, τοκοθετοῦντες εἰς σχῆμα κυκλικόν καὶ εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου βυθίσατε τεμάχιον σάπικου ἀξυνθέντος εἰς τὸ ἕλρον. Ἀμέσως ὅλα τὰ πύρρα θὰ ἀπομακρυνθῶσιν, ὡς νὰ αἰσθάνωνται φρικὴν διὰ τὸν σάπικον.

Ἄν ὅμως βυθίσητε τεμάχιον σακχάρως, ὅλα θὰ πλησιάσουν τάχιστα, ὅπως τὰ παιδιά.

Μάλιστα ἡμπορεῖτε νὰ ἀντικαταστήσητε τὰ πύρρα διὰ μικρῶν ξυλίνων ἑξήλων ὁπότε τὸ παίγνιον καθίσταται διασκεδαστικώτερον.

ΜΟΙΡΑ ΚΑΚΗ

Μοῖρα κακὴ ἠλιάρη μοῖρα
Τόσον πολὺ μ' ἐφθόνησες; . .
Κι' ὡς ἐπαθλον μοῦ δώρησες
Τοῦ πόνου φεῦ! τὴν λῦρα;

Μοῖρα κακὴ, καὶ φθονερά
Ἀνάληγη . . . κουράσου!
Δόξου ἕνα βλέμμα εὐσπλαχνικό
Καὶ πρὸ τοῦ πόνου, στάσου!

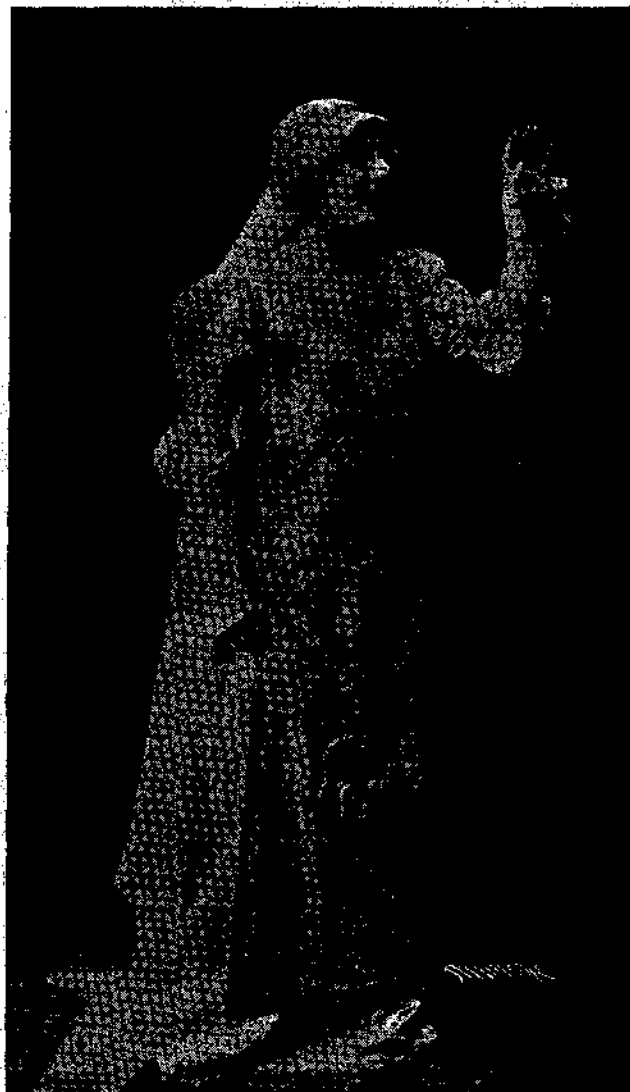
ΣΟΦΙΑ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Έγεννήθη από το θέατρον και διά το θέατρον, εις το όποιον ανεγράφη και διεπλάσθη. Θυγάτηρ των ηθοποιών Έλένης και Δημητρίου Κοτοπούλη. Είς την σκηνήν ένεφανίσθη το πρώτον κατά το έτος 1894, ως μία των μικρών μαθητριών εις την επίθεώρησιν «Άγιο άπ' όλα» όπου διεκρίθη διά την χάριν της και το όσμά της. Όλίγιστα έτη παρήλαθον και η Μαρίκα Κοτοπούλη, μικρά κόρη έτι, εμφανίζεται αίθνης από της παλαιάς σκηνής της Όμοιοίς εις τον δυσχερή χαρακτήρα της Κυρα-Γιάννεας εις τον «Άγαπτικόν της Βοσκοπούλας» του άειμνήστου Δ. Κορομπλά, θριαμβεύσασα.

Έκτοτε πλέον η δις Κοτοπούλη είναι η διακεκριμένη τραγωδός και η άριστος κωμικός, θριαμβεύουσα εις όλα τα θεατρικά είδη διά το πολυσχιδές τάλαντόν της. Διεκρίθη δε ότε ήτο εις το «Βασιλικόν θέατρον» ως Μώμος εις το «Όνειρον», ως Μαργαρίτα εις τον «Φάουστ», ως Ηρώ εις την όμώνυμον τραγωδίαν και ως Θεοδώρα εις την όμώνυμον πάλιν τραγωδίαν του κ. Γσκοπούλου. Είς δε το έξω θέατρον διέπλασε πολλούς χαρακτήρας, ιδίως όταν επανήλθεν εκ Παρισίων, διακριθείσα εις τον «Κλέπτην» του Μπερνστάιν, όπου έπαιξε μετά τόσης δυνάμεως και τέχνης, υπερετήρησασα εις τον ρόλον αυτόν και αυτήν την διάσημον Γαλλίδα συνάδελφόν της Μέντ, παίξασαν τον «Κλέπτην» εις το «Βασιλικόν Θέατρον» μας, εις την «Άνναν Καρεννίν» του Τολστόν και εις την Ήλέκτραν.

Είς τους θριάμβους της αυτούς η έξοχος καλλιτέχνης προσέθεσεν έσχάτως και ένα έτι θρίαμβον με την Μόνικα Φέλτ εις την «Φλόγα» του Κιστιμάκερ και επιθυλάσεται άκόμη καθ' όλήν την άρσιν την ταύτην περίοδον να μάς παρουσιάση καλύτερας εκπλήξεις, κατόπιν μάάλιστα της αποφάσεως, ην έλαβεν, αποκηρύξασα τας Έπιθεωρήσεις, αίτινες κυριολεκτικώς είχαν αποκλείση το φιλολογικόν, άριστοτεχνικόν και κριτικόν μέρος της θεατρικής σκηνής,

Η ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

ΕΙΣ ΤΟΝ «ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ ΑΝΗΛΙΑΓΟΝ» ΤΟΥ κ. Ι. ΠΟΛΕΜΗ

(Φωτογ. Μαρτιμιανάκη)

όπερ από τινος παρ' ημίν ειχεν αισθητώς παραμεληθῆ.

Η «Φύσις» πρώτη εκτιμήσασα έν αρχή του σταδίου της, μολονότι παιδίσκη έτι, τον μέγαν ζήλον της, την άκραν άφοσίωσίν της εις το θέατρον και την μέλλουσαν δράσιν της, έσπευσε τότε από των πρώτων και επιμεμελημένην τέχνην βημάτων της να την ένθαρρύνη και να την συνιστῆ εις το φιλότιμον και φιλοθέαμον κοινόν μας, όπερ έστρεφέτο καλών και νέων τραγωδών και κωμωδών ηδον δε προθύμως συγχαίρεται αυτήν διά την ιδιαίρυσαν χάριν της.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΥΣ

— Έν τη διατροφή των κοινίκλων τα παντοειδή χόρτα αποτελούν την βάση, γενικώς δε όλα τα φυτά εξαίρεσει των δηλητηριωδών, τα όποια άλλως τε όλα τα ζωα απορρίπτουν ενστικτικώς, θεωρούνται κατάλληλα ως τροφή. Προς τούτοις οι κοινίκοι τρώγουσιν ευχαρίστως έπισημα κόκκους, καρπούς, ρίζας κτλ.

— Το υγρόν, το όποιον μεταχειρίζονται εις τους μικρούς ηλεκτρικούς λαμπτήρας των δηλακίων είναι χλωριαμμώνιον, κοινώς νασαντήρι.

— Ο χρωσός δια να μη σκάξη σφουριλατούμενος, πρέπει να είναι όσον δυνατόν καθαρός.

— Διά την λεύκανσιν των πτερωών σιρουθνοκαμήλων μεταχειρίζονται το υπεροξειδίου του υδρογόνου (eau oxygenee).

— Αγγέλλεται εξ Αιγύπτου, ότι επί αλυπιακόν βάμβακος παρατηρήθη, ότι το υπερωσφορικόν λιπασμα ηξήσεν την πρωιμότητα της ώριμάσεως του βάμβακος και βελτίωσεν την ποιότητα.

— Επίσης παρατηρήθη, ότι εξ άγροδ 6 1)2 στρεμάτων παρὰ το Ναύπλιον έλήφθη πρώιμος ντομάτα μέχρι 30 Ιουνίου π. έτους, άνευ λιπάσματος 7,508 δκάδας, μετά λιπάσματος δε 22,000 δκάδας. Είναι σπουδαιότατον τούτο διά τους επιδημόντας πρώιμον ντομάταν.

— Η διεύθυνσις του Έδισσον είναι

Sir Thomas Edison

Mento Park New-York

— Το γλεύκος πάει ζημιόμενον, όταν έχη 15 ο)ο οινόπνεύματος.

— Προς καθαρισμόν του πολυγράφου σας μεταχειρισθήτε υδωρ, εντός του όποιου προσθέτετε όλίγας σταγόνας υδροχλωρικού όξέος.

— Ο κύριος όρος δια να χρωματισθῆ το ελεφαντιόδοτον κανονικώς είναι η μη παρουσία επ' αυτού λίπους. Διά τούτο θέτουν πρότερον τας σφαίρας του σφαιριστηρίου επί ημίσειαν ώραν εις διάλυμα 5 μ. σόδας, 1 μ. κανστικού νάτρου και 100 δκ. υδατος. Μεθ' δ χρωματίζεται.

— Έχθροι των μελισσών είναι οι μελισσοφάγοι, δ δυσκολάπιτης, δ σφηκοθήρας, η μελισσοβόρος και το σιρουθλιον η σπουργίτης. Οι πυροβολισμοί αι πάγιδες και τα φόβητρα (σιμάχτρα) συντελούν εις την απαλλαγην των έχθρων τούτων.

— Τας εμβολιασθείσας ξυνομορέας, αι όποια μετά πολλά έτη επανέρχονται εις την άγριαν κατάστασιν και δέν καρποφορούν, εμβολιάσατε εκ νέου, λαμβάνοντες τα εμβόλια από δένδρα πολύκαρπα και ζωηρά.

— Διά να κάμπτονται τα ξόλα προς κατασκευην καθισμάτων, τα μαλακώνουν επί 12 ώρας εις υπέρθερμον υδωρ και στεγνώνουν εις

καλούπια εντός κλιβάνων διαφόρων θερμοκρασιών.

— Το προχειρότερον μέσον προς διατήρησιν των λεμονίων από της σήψεως είναι να εκλέγετε τα δυσίτετρα λεμόνια και τα τοποθετείτε κατά τάξιν η εντός άμμου η εντός σιάντης, όχι όμως υγρās. Συνήθως τίθενται εντός κιβωτίου κατά στρώματα μετ' άμμου θαλάσσης. Είναι καλόν.

— Έάν το τσίπουρόν σας πάγη πατήν γυθσιν η δομήν από το δοχείον, άπερ δυνατόν να περιέχηεν όξέα, προσθέσατε όλίγην άσβεστον και αποστάζετε εκ νέου.

— Διά να εθρωμεν πόσον βάρος έχει το κυβικόν μέτρον τεμαχίου οιουδήποτε μεταλλεύματος, δέον να πολλαπλασιάσωμεν το ειδικόν βάρος του μεταλλεύματος επί 1,000 και ούτως έχομεν το βάρος του κυβικού μέτρον εις χιλιόγραμμα.

— Οπόταν ο οίνος δέν έχει εισέτι αποζυμωθῆ και ως εκ τούτου είναι θωλός, άφήσατέ τον όπως έχει και μετά το τέλος της ζυμώσεως θα καθαρισθῆ. Έάν όμως εξακολουθήσῃ και μετά τούτο να είναι θωλός όλίγον, τότε κάμειτε έν ελαφρόν κολλάρισμα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Μελέται επί της σκωληκοειδίτιδος.

Περισπούδαστον πραγματείαν έδημοσίευσεν ο έν Περσίσις ημέτερος διαπρεπής συνεργάτης κ. Π. Ν. Διβάρης, δι' ης ανατρέπει τας μέχρι τούδε επικρατούσας θεωρίας περι σκωληκοειδίτιδος. Την πραγματείαν αυτήν, ην σχολιάζει όλος ο ίατρικός ευρωπαϊκός τύπος, συνιστώμεν τοις κ. κ. ίατροίς.

Εύτυχές άγγελμα.

Έκ Κέρου ηγγέλησαν οι γάμοι της άερας κυρίας Έλευθερίας Μαρτιμιανάκη, μετά του κ. Λεωνίδου Ζωργαζίδου, καθηγητού της Άμπετειού Σχολής.

Το μυστήριον έτελέσθη έν στενώ οικογενειακώ κύκλω.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Συμβουλαί δια την κόμην.

Όταν αι τρίχες καθίστανται σκληραι και ξεραί και μετά δυσκολίας επιτρέπουν εις τους δι' αυτών σχηματιζόμενους βοστρυχούς την εισοδον του κτενίου, τότε το καλλίτερον κοσμητικόν προς καλλιτέρεσιν των είναι η έπάλειψις δια κινίνου ελαίου η άμυγδαλου, προσθήκη όλίγων σταγόνων οιουδήποτε άρωματικού ελαίου

Ίδού έν καχύμυρον ωφέλιμον κατά της ξερασίας, της πιτυριάσεως και της τριχοπτώσεως.

Έγχύλισμα κίνης	γραμ.	2
Θαιικής κινίνης	"	1
Έλαίου γλυκ. άμυγδαλων	"	8
Αιθαρίου ελαίου περιγυμώτου	"	6
Βαλσάμου Περσού	"	20

Να ένωθώσι καταλλήλως έν τινι φαρμακείω.

— Δύο Άγγλοι είχαν συμπλακῆ έξω από ένα καπηλειόν και έδέρνοντο λυσσαλέως, όταν τους διέκοψε μία διερχομένη κηδεία. Οί αντίμαχόμενοι έχωρισθήσαν και έβγαλαν τους σκούφους των. 'Ο εις όμως λαμβάνων από του βραχιόνος ένα των νεκροφόρων, τῷ εἶπε :

— Κυττάξετε νά τελειώσετε γρήγορα τήν άπηρεσίαν σας και νά φέρετε εδώ τήν νεκροφόρον. Έως τότε θά σάς τόν έχω έτοιμον.

'Ο άλλος, έννοεῖται, ότι τὸ έσκασε με τὰ τέσσαρα, μόλις τόν ήκουσε.

✕

'Ερωτά τις κάποιον καλλιτέχνην μας.

— Μήπως θά ζωγραφίσης τίποτε ζῷα ;

— 'Όχι... τώρα ζωγραφίζω τήν γυναῖκα μου.

✕

'Εκείνος (πρός τινά ώραιάν χήραν). Θέλετε, κυρία, νά μοιράσετε μαζί μου τήν τύχην μου;

'Εκείνη. Εδχαριστως. Κύριε, άλλα πόσα κερδίζετε τόν μήνα ;

✕

Μεταξύ δύο φίλων :

— Άν έκέρδιζα τὸ λαχείον, άμέσως θά ένυμφεύομην μίαν, όπου έχω στό μάτι.

— Έγώ τὸ έναντίον θά έπραττον, άν έκέρδιζα, θά έχώριζα αὐτήν όπου έχω, νά έλευθερωθῶ.

✕

Μεταξύ δύο μεταναστῶν.

— Τι λές, Πέτρο, θά πάμε εἰς τήν 'Αμερικῆν, ύστερον από τήν καταστροφῆν του Τιτανικού; Θά τὸ άποφασίσωμεν ;

— Έγώ, νομίζω, νά πάμε και άν πάθωμεν όπως αὐτὸς από τους πάγους, νά πάρωμεν και από ένα φάρμακον γυναικείον νά προσκοιμηθῶμεν, ότι εἰμεθα γυναῖκες, διά νά μᾶς προτιμήσων.

Μεταξύ ενός κωφοῦ και ενός τυφλοῦ.

'Ο τυφλός. Δέν μου λές, σὺ ποῦ βλέπεις, Γιάννη, πῶς σοῦ φαίνονται τὰ μάτια μου, έχουν χάλια, βέβαια ;

'Ο κωφός. Αἰ, έτσι κ' έτσι, κλεισμένα και άκίνητα σάν νεκρά είναι, νομίζω, πῶς βλέπω κηδεία. 'Αμ σὺ, τ' αὐτιά μου, πῶς σοῦ φαίνονται ;

'Ο τυφλός. Μολονότι και δέν τὰ βλέπω, τὸ ἴδιο θά εἶνε, αφού είναι κλειστά, σάν νεκρά.... Νομίζω πῶς βλέπω τάφον.

✕

Και περί Κρήτης :

'Ο Πολύς Μπαούτσος θέλων νά δοκιμάσῃ τους Κρήτας, έλεγε προχθές πρὸς δύο βουλευτάς :

— Άν προταθῆ νά δοκιμασθῆ 'Εκτελεστικῆ κυβέρνησις από τους Προξένους, διά ν' άποσοβηθῆ ή επικίνδυνος άνακατοχή, δέν νομίζετε, ότι τούτο παρῆκει καλὰς έλπίδας διά τὸ μέλλον ;

— Μά χριστιανοί μου, τῷ άπήνησαν οἱ άγρονικοί βουλευταί, αφού περί προσωρινοῦ μεταβολῆς πάλιν σκοτίζεσθε, δέν δοκιμάζετε και τήν ένωσιν ; Πού ξερετε !...

✕

Δύο άπηλητισμένοι, ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶχε τὰς χεῖρας εἰς τὰ θηλάκια.

— Καιρὸν έχω νά λάβω χρήματα και ἐν τοσούτῳ άναζητῶ πάντοτε με τὰς χεῖρας εἰς τὰ θηλάκια. Μήπως εἶναι τούτο κακὸς οἰωνός ;

— Δέν πιστεύω, διότι δέν βλέπεις ἐμένα, ποτὲ δέν συνειθίζω νά έχω τὰς χεῖρας εἰς τὰ θηλάκια μου και ἐν τούτοις δέν εὐρίσκω πεντάρα μέσα.

✕

Μεταξύ δύο νεωστὶ ἐλθόντων Κρητῶν βουλευτῶν :

— Δέν τό 'λεγα, πῶς κανείς δέν θά μᾶς ἐμποδίσῃ; Νά το, ποῦ ήλθουμε. Άμα με ήσυχία και χωρίς ἐπιδείξεις κάνωμε τὴ δουλειά μας, κανείς δέν θά ταραχθῆ.

— Καλά λές, τότες νά ποῦμε του Βενιζέλου νά μᾶς δεχθῆ με ήσυχία και δέν θά μᾶς ἐμποδίσῃ κα εἰς.

Η «ΦΥΣΙΣ» ΕΙΣ ΤΟ 23ον ΑΥΤΗΣ ΕΤΟΣ

'Η «Φύσις» από του παρόντος αὐτῆς τεύχους εἰσερχομένη εἰς τὸ 23ον από τῆς ἐκδόσεώς της ἔτος ἐκφράζει και πάλιν τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας της πρὸς τους πολυπληθεῖς αὐτῆς συνδρομητάς και ἀναγνώστας.

'Ενθαρρυνομένη δὲ ἐπὶ τῇ ἐκθύμῳ ταύτῃ ὑποστηρίζει αὐτῶν, ἀπορροούση φυσικῶς ἐκ τῶν ἀδιαλείπτως παρεχομένων ψυχαγωγικῶν, ὠφελίμων και τερπνῶν ἀναγνωσμάτων ἐν γλώσσῃ ἑλληνοπρεπῇ και καθαρευούσῃ, θέλει και πάλιν ἐξακολουθήσῃ τὴν αὐτὴν πορείαν, βελτιούσα κατὰ τὸ ἐνὸν και βαθμυδὸν τὸ καλλιτεχνικὸν αὐτῆς μέρος.

'Επὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ τὸ παρὸν τεύχος θέλει ἀποσταλῆ και εἰς μὴ συνδρομητάς ἡμῶν, οἵτινες παρακαλοῦνται νά κρατήσωσιν αὐτό, ἐάν ἐπιθυμοῦσι νά διατελέσωσι συνδρομηταὶ αὐτῆς, ὅτε θά ἐξακολουθήσῃ και ἡ περαιτέρω ἀποστολὴ τῆς συνεχείας τῶν τευχῶν. Ἐν ἐναντία περιπτώσει παρακαλοῦνται νά μᾶς τὸ ἐπιστρέψωσι.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)